БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 88 (579)

5 МАЙ ШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида. Яганалашни ва ғўзанинг биринчи парваришини тезда тугаллаш тўғрисида (1-бет).

Матбуот — партиямизнинг энг кучли ғоявий қуроли. **Қ. Першеев.** — «Колхоз учқуни» газетасининг 25 йиллиги **Т. Унабоев.** — Линотипистлар. **М. Муҳаммадқулов.** — Ленин «Правда»сига (шеър) (2-бет).

Ғўзани ёш вақтида сифатли парвариш қилиб, унинг нормал ривожланишини таъминлайлик! В. Шодмонов, М. Абдураимов. — Ғўзанинг дастлабки парвариши намунали ўтказилмоқда (3-бет).

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА: **Л. Волков.** — Бир миқдор маҳсулот етиштириш учун сарфланадиган меҳнат камайтирилмоқда (3-бет).

СССР билан Албания ўртасида маданий ҳамкорлик тўғрисида Битим имзоланганлиги ҳақида Ахборот (4-бет).

АҚШ компартияси миллий комитетининг пленуми (4-бет).

Лондонда Англия билан Ғарбий Германия музокаралари (4-бет).

Бош Министр Неру совет мутахассислари группасини қабул қилди (4-бет).

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ РАССОМЛАРИНИНГ V СЪЕЗДИГА **Т. Одилбеков.** — Юксак бадиий-тасвирий асарлар яратайлик (4-бет).

Матбуот куни

Бутун дунё меҳнаткашларининг халқаро пролетар бирдамлиги куни, барча мамлакатлардаги ишчиларнинг қардошлик куни — 1 Майни зўр тантана билан байрам қилган совет халқи бугун Совет матбуоти кунини нишонлайди.

Коммунистик партиянинг раҳбарлигида вужудга келган «Правда» газетаси 1912 йилда Владимир Ильич Лениннинг кўрсатмасига ва Прага конференциясининг қарорига мувофиқ ташкил этилди, революцион ҳаракатнинг янгидан кўтарилиши билан бирга туғилди. 1912 йил 5 майда «Правда»нинг биринчи сони чиқди. Оммавий ишчи газетаси чиқа бошлаган кун шарафига 5 май ишчилар матбуотининг байрам куни деб эълон қилинди. Мана, 44 йилдирки, бу кун ҳар йили традицион байрам сифатида нишонланади.

«Правда»нинг шонли тарихи Коммунистик партиянинг жанговар тарихи билан маҳкам боғлангандир. «Правда» чиқа бошлаган биринчи кунларданоқ ишчилар билан алоқани мустаҳкамлади, ленинизм байроғини юқори кўтарди, чуқур партиявийлик принципини илгари сурди, чор ҳукуматининг цензура ғовларига ва полиция таъқибларига бардош бериб, ишчилар синфи озодлигининг барча ва ҳар қандай душманларига қарши курашда ўсди ва чиниқди, ҳамма вақт ишчилар синфига ҳақиқатни етказиб келди.

Бутун дунё меҳнаткашларининг катта ишончи ва ҳурматига сазовор бўлган «Правда» газетаси коммунистик ва ишчи партиялар жанговар органининг олий намунасидир. «Правда»нинг шонли тарихи, босиб ўтган жанговар йўли, тарихий тажрибаси ва ижодидаги порлоқ намуналар ҳамма газеталар учун доимо ўрнак бўлиб хизмат қилади. Совет матбуоти «Правда»нинг шонли традицияларига амал қилиб, мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида, омманинг социалистик онгини ўстиришда, меҳнаткашларни коммунизм руҳида тарбиялашда катта роль ўйнамоқда.

Матбуот Совет ҳокимияти йилларида мислсиз ўсиб, қудратли кучга, партиямизнинг энг ўткир ва энг кучли ғоявий қуролига айланди. Коммунистик партия бу қурол ёрдами билан ўз тилида, ўзига зарур бўлган тилда омма билан ҳар куни, ҳар соат гаплашиб туради. «Матбуот, — дейди Н. С. Хрушчев, — партиямизнинг энг кучли ғоявий қуролидир. Агар биз газета ва журналларимизнинг материалларини яхши танлар эканмиз, неча минг километр масофадан мўлжални тўғри ола биламиз, бепоён мамлакатимизнинг ҳамма қисмида камчиликларни очиб ташлай оламиз».

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX съездининг тарихий қарорлари билан қуролланган совет матбуоти кенг меҳнаткашлар оммасини олтинчи беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун курашга сафарбар этмоқда, совет халқининг қаҳрамонона ижодий меҳнатини, коммунизм қурилишининг улуғвор пафосини акс эттирмоқда, марксизм-ленинизмнинг ғолиб идеяларини омма орасига ёймоқда. Совет матбуоти улуғ Лениннинг экономика масалаларига катта эътибор бериш зарурлиги ҳақидаги кўрсатмаларини бажариб, саноатни ривожлантириш учун, янги техникани тараққий эттириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида актив иштирок этмоқда, социалистик қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириш учун курашнинг жарчиси бўлиб майдонга чиқмоқда. Коммунистик партия ва ҳукуматимиз эркин, ростгўй ва принципиал матбуот бўлган совет матбуотини ривожлантириш ҳақида, унинг ғоявий-сиёсий савиясини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар, совет матбуотининг олдига янги, янада улуғвор вазифалар қўймоқдалар.

Мамлакатимиздаги барча миллат халқлари совет ҳокимияти йилларида ўз тилларида газета, журнал ва китоблар ўқиш имкониятига эга бўлдилар. Бу, Коммунистик партия томонидан амалга оширилган ва оширилаётган доно миллий сиёсатнинг ёрқин намунасидир. Ўзбекистонда 1913 йилда 14 тагина газета чиққан бўлса, ҳозирги вақтда 208 та газета чиқади ва бу газеталарнинг тиражи 1 миллион 200 мингдан кўпроқдир. 1954 йилда республикада 1259 номда 20 миллион 430 минг нусха китоб нашр этилди. Ҳозирги вақтда областимизда 2 та область газетаси, 7 та шаҳар, 20 та район, 22 та кўп тиражли газеталар чиқиб турибди. Ўзбек, қозоқ ва рус тилларида чиқаётган бу газеталарнинг умумий тиражи 100 мингдан ошиқдир.

Партия ва ҳукуматимизнинг буюк ғамхўрлигига жавобан халқимиз манфаатлари учун, коммунизм учун садоқат билан фидокорона хизмат қилиш — дунёда энг илғор, энг прогрессив бўлган совет матбуотининг шарафли бурчидир. Совет матбуотининг олий жаноб вазифаси — мамлакатимиздаги барча меҳнаткашларни она-Ватанга чексиз садоқат руҳида, юксак сиёсий ҳушёрлик руҳида тарбиялашдан, КПСС XX съезди материалларини кенг пропаганда қилишдан, ишчилар, колхозчилар ва совет интеллигентларини олтинчи беш йиллик план Директиваларини бажаришга сафарбар қилишдан иборат.

Олтинчи беш йиллик планнинг муваффақиятли бажарилиши совет кишиларига, уларнинг фидокорона меҳнатига боғлиқдир, партия, совет, хўжалик ва касаба союз ташкилотларимизнинг ташкилотчилик ишларига, уларнинг саноат корхоналарига, қурилишларга, колхоз, совхоз ва МТСларга раҳбарлик қилиш даражасига боғлиқдир. Бизнинг газеталаримиз олтинчи беш йиллик топшириқларини зўр ғайрат ва юксак ижодий кўтарилиш билан амалга ошираётган совет кишилари қалбида ижодий ғайрат ва ташаббус уйғотишлари, уларни янги меҳнат ғалабаларига руҳлантиришлари лозим.

Областимизда чиқадиган бир қатор район ва шаҳар газеталари КПСС XX съезди қарорларини амалга ошириш учун курашиб, район ва шаҳар олдида турган муҳим хўжалик-сиёсий вазифаларни бажаришда маҳаллий партия, совет ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқдалар, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдек буюк ишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Янгийўл районида чиқадиган «Янги йўл», Мирзачўл районида чиқадиган «Колхоз меҳнати», Қуйи Чирчиқ районида чиқадиган «Колхоз учқуни», «Колхозная искра», Бекобод шаҳрида чиқадиган «Социалистический Беговат» газеталари ана шулар жумласидандир. Бу газеталар ўз район ва шаҳарларининг хилма-хил ва рангба-ранг ҳаётини анча дуруст ёритмоқдалар, ўз саҳифаларида қишлоқ ва ишчи мухбирларининг материалларига кенг ўрин бермоқдалар, материаллани ҳар хил формаларда ва ўқимишли қилиб чиқаришга ҳаракат қилмоқдалар.

Шу билан бирга ўзининг коллектив пропагандист, коллектив агитатор ва ташкилотчилик ролини тузук бажармаётган, авторлар активидан ажралиб қолиб, район ҳаётини бир томонлама ва юзаки ёритаётган айрим газеталарнинг борлигини ҳам таъкидлаб ўтиш керак. Бундай газеталар қаторига Оққўрғон районида чиқадиган «Сталинчи», Гулистон районида чиқадиган «Коммунизм учун» газеталарини қўшиш мумкин. «Сталинчи» газетасининг ходимлари авторлар активини кўпайтириб, район ҳаётини тўла ёритиш ўрнига, газетани расмий материаллар ва республика, область газеталаридан кўчириб босилган, район ҳаётига ҳеч қандай тааллуқи бўлмаган гайёр материаллар билан тўлдириб чиқаришга одатланиб қолганлар. «Коммунизм учун» газетаси кўпроқ қишлоқ хўжалик ишларига оид бир қолипдаги материалларни босиш билан чегараланиб, бошқа соҳаларни бутунлай унутиб қўймоқда.

Авторлар активи — газетанинг таянчидир. Авторлар активи бўлмаса, газета ўз зиммасига юкланган вазифаларни муваффақиятли бажара олмайди. Активларни кенг жалб қилиш газета саҳифасида танқид ва ўз-ўзини танқидни юксак даражага кўтаришга ёрдам беради, газетани жонли ва ўқимишли қилади. Авторлар активи билан кун сайин ишлаш, ишчи ва қишлоқ мухбирларининг эътиборини омманинг ижодий ғайрат ва ташаббусини бўғадиган эскилик, хурофот, бюрократизмга қарши курашга сафарбар қилиш — ҳар бир газетанинг энг муҳим вазифасидир. Бизда қолоқ ва ўжар кишилар, чиновник ва бюрократлар ҳали ҳам бор. Матбуот ана шундай кишиларни фош қилиши, қолоқликнинг, кибрлик ва хотиржамликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши дадил ва муросасиз кураш олиб бориши керак.

Газета саҳифаларида қуйидан бўладиган танқидни дадил ривожлантириш, омманинг, илғор кишиларнинг, янгилик яратувчиларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаш керак. Ишчи ва қишлоқ мухбирлари ёзган танқидий мақола ва хабарлар учун уларни таъқиб этиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга зарба бериш лозим.

Олтинчи беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақанинг жанговар ташкилотчиси бўлиш — газеталаримизнинг бурчидир. Ҳар бир газета мусобақанинг натижаларини оммалаштириши, социалистик шартномалар юзасидан олинган мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун курашмоғи, мусобақа давомида келиб чиқадиган ҳар бир янги ҳаракатни ва илғорларнинг тажрибаларини кенг ёйиши керак.

Совет матбуотининг вазифалари ғоят масъулиятли ва фахрлидир. Гезаталаримиз бу вазифаларни партия органларининг кундалик амалий ёрдами ва раҳбарлиги билангина муваффақиятли бажара оладилар. Партия органларининг матбуотга раҳбарлигини янада кучайтирайлик, коммунизм улуғ ишининг тантанаси учун курашда матбуотимизнинг ролини янада юқори даражага кўтарайлик!

ЧИРЧИҚДА МАТБУОТ КУНИ

Чирчиқ меҳнаткашлари Совет матбуоти кунини кенг нишонламоқдалар. Шаҳардаги барча саноат корхоналарида, муассаса ва ташкилотларда, ўқув юртларида бу кунга бағишлаб лекция, доклад ва суҳбатлар ўтказилмоқда.

Шаҳардаги марказий кутубхонада ва касаба союз ташкилотларининг кутубхоналарида матбуот кунига бағишланган фотомонтажлар ташкил этилди, шаҳар партия кутубхонасида эса китоб виставкаси уюштирилди.

Бугун Навоий номидаги кинотеатр биносида ишчи мухбирларнинг партия ва совет ташкилотлари активларининг иштирокида умумшаҳар йиғилиши бўлади. Бунда «Сталинское знамя» газетасининг редактори ўртоқ Ф. Муравьев «Совет матбуоти куни» ҳақида доклад қилади.

БИЛДИРИШ

Бугун—5 май кеч соат 7 да, Навоий номидаги опера ва балет театри биносида Матбуот кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлади. Йиғилишга таклиф билетлари билан киритилади.

Ўзбекистон совет рассомларининг бешинчи съездига

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон рассомларининг бешинчи съездини ва маданий қурилиш ишида актив қатнашаётган тасвирий санъатнинг барча ходимларини қизғин табриклайдилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати тасвирий санъатни янги кишини совет ватанпарварлиги, дўстлик ва пролетар интернационализми руҳида, коммунистик қурилиш ишига ҳамда марксизм-ленинизмнинг улуғ таълимотига садоқат руҳида тарбиялашнинг энг муҳим воситаларидан бири деб ҳисоблаб, рассомларнинг ижодий ишига юксак баҳо берадилар, уларга тинмай эътибор ва ғамхўрлик қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси доно миллий сиёсатининг оғишмай амалга оширилиши, улуғ рус халқининг биродорлик ёрдами ва кўпмиллатли социалистик Ватанимизнинг барча халқлари ўртасидаги ижодий ҳамкорлик туфайли Ўзбекистон қолоқ чекка ўлкадан ривожланган саноатга ва йирик механизациялашган қишлоқ хўжалигига эга бўлган гуллаб яшнаётган республикага айланди. Ўзбек халқининг шаклан миллий ва мазмунан социалистик маданияти барқ уриб яшнади.

Ҳозир мамлакатимиз олдида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишнинг улуғвор вазифалари турипти. Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқидаги барча қардош халқлар билан биргаликда саноатни янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалигини ва унинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни кескин равишда юксалтириш, совет халқининг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини тинмай кўтариш юзасидан КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Бу вазифаларни бажаришда Ўзбекистон рассомлари шонли отрядининг роли катта.

Ўзбекистон рассомлари, шубҳасиз, ўз ижодий фаолиятларида муваффақиятларга эришдилар.

Республикамизда классик ва совет тасвирий санъати билан, Совет Иттифоқидаги барча халқлар санъати билан маънавий жиҳатдан чамбарчас боғланган ҳолда тасвирий санъатнинг улуғ Октябрь социалистик революциясигача Ўзбекистонда бўлмаган барча реалистик жанрлари вужудга келди ва муваффақиятли ривожланмоқда. Ўзбек халқининг ижодий истеъдодини гавдалантирган халқ безак санъати ҳам янги мазмун билан бойиб, янада ривожланди.

Республикамизда рассомлар ва санъатшунос — танқидчилардан иборат миллий кадрлар ўсиб етишди. Уларнинг ижодий ўсиши учун барча имкониятлар яратиб берилган.

Ўзбекистон совет рассомларининг IV ва V съездлари ўртасида ўтган давр ичида социалистик қурилиш соҳасидаги муваффақиятлар, Ўзбекистон халқларининг ижодий меҳнати ва туйғулари акс эттирилган кўпгина асарлар яратилди.

Шунга қарамасдан, Ўзбекистонда тасвирий санъатнинг ривожланиши ва бадиий танқидчилик даражаси ҳаётдан, совет кишисининг ўсиб бораётган ғоявий ва эстетик эҳтиёжларидан ҳали ҳам орқада қолмоқда.

Ҳаётни чуқур билмаслик ва профессионал маҳорат даражасининг унча юксак бўлмаганлиги натижасида рассомларимиз айрим асарларининг ғоявий мазмуни ва бадиий ифодаси ҳаётдан, совет воқилигидан ҳали анча орқада қолмоқда, ҳаётимиз ва воқилигимиз эса санъатда акс эттирилганига қараганда беқиёс даражада бойдир

Ўзбекистон кишиларининг пахта далаларида ва саноатдаги қувноқ ва фидокорона меҳнатини акс эттирувчи катта бадиий асарлар ҳали ҳам яратилгани йўқ.

Пешқадам рассомларимизнинг асарларида совет кишилари меҳнати билан ўзгартирилган Ўзбекистоннинг бой табиати деярли акс эттирилмаган.

Портрет жанри суст ривожланмоқда, яхлит графика ва ҳайкалтарошлик орқада қолиб келмоқда. Халқ амалий санъати жуда суст ривожланмоқда.

Ўзбекистон рассомларининг V съезди муҳим ижодий масалаларни муҳокама қилиши ва ўзбек совет тасвирий санъатининг бундан буёнги ривожланиш йўлларини белгилаб бериши лозим.

Рассомларимиз Коммунистик партия ва Совет ҳукуматимизнинг улуғ асосчиси В. И. Лениннинг, санъат халқники, у ўзининг чуқур илдизлари билан кенг меҳнаткашлар оммаси орасига сингиб кетиши, ана шу оммага тушунарли ва севимли бўлиши лозим, деган кўрсатмасини ҳеч вақт унутмасликлари керак.

Ўзбекистон рассомлари КПСС XX съездининг шахсга сиғинишнинг зарарлари тўғрисидаги кўрсатмаларига амал қилиб, ўзларининг бутун ижодий фаолиятларида тасвирий санъатдаги шахсга сиғиниш қолдиқларига қарши қатъий кураш олиб боришлари, ўз ижодларида янги ҳаётнинг ҳақиқий ижодчилари Коммунистик партия раҳбарлигидаги халқ оммаси эканлигига амал қилишлари лозим.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми рассомларни марксизм-ленинизмни ижодий эгаллаш асосида совет воқиълигини чуқур ўрганишга чақирадилар. Марксизм-ленинизм мураккаб ҳаёт ҳақиқатини тўла билиб олиш ва совет халқининг социалистик реализм тасвирий санъати олдига қўяётган талабларини чуқур ҳис қилиб олиш имкониятини беради.

Социалистик реализм чўққилари томон қилаётган ҳаракатимиз манфаатлари рассомларимиздан ўз ижодларига нисбатан талабчанликни ғоят меҳнатсевар бўлишни, ўтмишнинг қимматбаҳо маданий меросини ижодий ўрганишни ва тасвирий санъатнинг энг яхши реалистик традицияларини бадиий жиҳатдан янада ривожлантиришни қатъий талаб этади. Рассомларимизни ҳарқандай эстетик, натурализм кўринишларига, формалистик йўналишлар таъсирига қарши, воқиъликни тасвирлашда бир томонламалик ва бўяб кўрсатиш элементларига қарши қатъий кураш руҳида тарбиялашимиз керак.

Социалистик санъатимизнинг кучи ҳаётий ҳақиқатда, ғоявий софликда ва партиявийликдадир.

1957 йилда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ бадиий виставкаси очилади. Ўзбекистон рассомлари санъатни чуқур тушунадиган совет халқи олдида катта ва масъулиятли ижодий етуклик синовидан ўтадилар.

Ўзбекистон рассомларининг бутун ижодий ташаббуслари совет тасвирий санъатининг ана шу умумхалқ кўригига тайёргарлик билан боғланиши лозим.

Ўзбек халқи ўз рассомларидан совет халқининг Коммунистик партиянинг синалган раҳбарлиги остида совет халқи социалистик қурилиш соҳасида эришган оламшумул тарихий муваффақиятларни акс эттирувчи истеъдодли ва ёрқин асарлар яратишларини, халқлар ўртасидаги бузилмас қардошларча дўстликни, меҳнаткашларнинг тўлақонли ҳаёти ва маишатини, жонажон ўлка табиатининг гўзаллигини, совет кишисининг улуғворлигини, унинг меҳнат фаолиятининг барча томонларини куйловчи асарлар яратишларини кутмоқда.

Рассомларимизнинг асарлари совет кишиларини меҳнатга ва жасоратга руҳлантириши, меҳнаткашлар ижодий истеъдоди ва қобилиятининг ҳар томонлама ривожланиши, равнақ топишига ёрдам бериши лозим.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон рассомларининг V съезди иши самарали бўлишини истайдилар ва КПСС XX съезди қарорларидан илҳомланган рассомлар ҳамда санъатшунослар маданий қурилиш соҳасида янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар, деб қаттиқ ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Яганалашни ва ғўзанинг биринчи парваришини тезда тугаллаш тўғрисида

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети таъкидлайдиларки, кўпгина колхоз ва совхозлар бу йил чигит экишни муваффақиятли ўтказдилар. Бироқ, умуман республика бўйича, айниқса Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида экиш ниҳоятда кечикиб кетди. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областидаги партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари, машина-трактор станциялари ҳамда совхозларнинг директорлари барча имкониятлардан экишни тезда тугаллаш учун фойдаланмаётирлар. Бошқа областьларнинг кўпчилик колхоз ва совхозларида ҳар бир гектар ерга тўла чигит экилишини таъминлаш соҳасидаги зарур ишлар бажарилмаётир, ҳозирга қадар карталарнинг четларига ва бурчакларига, шунингдек ўқ ариқ ёқаларига чигит экилмаган жойлар бор.

Чигит экилган ҳамма майдонларда уни тезда ундириб олиш тадбирлари кўрилмаётир. Бирқатор жойларда ўз вақтида чигит суви берилмаётганлигидан чигитнинг униб чиқиши кечикмоқда, ҳар бир қаторни текшириб чиқиш, кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш учун сийрак жойларга чигит экиш ва кўчат қилиб ўтказиш ташкил этилмаган. Бирқатор районларда, айниқса, Бухоро, Хоразм областларида ва Қорақалпоғистон АССРда кўчатларнинг шўр босиб нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун тегишли чоралар кўрилмаётир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ғўзани механизация билан букетировка қилиш, яганалаш ва қатор ораларини узунасига-кўндалангига ишлашнинг йўл қўйиб бўлмайдиган даражада суст олиб борилаётганлиги кўпгина партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, МТС, колхоз ва совхоз раҳбарларининг жиддий хатоси, деб ҳисоблайдилар. Бирқатор колхозларда ғўзани яганалаш ҳархил баҳоналар билан сунъий равишда кейинга сурилмоқда.

Умуман республика бўйича 3 майга қадар 900 минг гектардан ортиқроқ майдонда чигит униб чиққан бўлса ҳам, яганалаш бор-йўғи 70 минг гектар ерда ўтказилган холос.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу нарсага эътиборни тортадиларки, республика МТС ва совхозлари ғўзани механизация билан букетировка қилишга ва қатор ораларини узунасига-кўндалангига ишлашга, чопиқ тракторларини жуда суст тайёрламоқдалар ҳамда бу агрегатлардан мутлақо қониқарсиз фойдаланмоқдалар. Колхоз ва совхозларда от-улов кучидан жуда ёмон фойдаланилмоқда, колхозчиларнинг ҳамда совхоз ишчиларининг меҳнати ҳаддан ташқари қониқарсиз уюштирилган. Чигит экишни тезда тамомлаш, чигитни ундириб олиш ва ғўзанинг биринчи парваришини қизитиб юбориш ишидаги бу камчиликларнинг ҳаммаси энг масъулиятли даврда дала ишлари қизитиб юборилмаганлигидан далолат беради. Бу эса экишни қисқа муддатда ўтказиб олиш билан қўлга киритилган афзалликларни йўқотиб қўйиш хавфини туғдиради.

1956 йилда пахтадан юқори ҳосил олиш ҳамда пахта етиштириш юзасидан олинган мажбуриятларни бажариш манфаатлари партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларидан, колхоз, совхоз ва МТСлардан барча моддий-техника ҳамда одам ресурсларидан тўла фойдаланиш, тўла гектарларга экишни тезроқ тугаллаш ва ғўзанинг биринчи парваришини қисқа муддатда ўтказишни қаттиқ талаб қилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети **қарор қилдилар:**

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг маҳаллий органлари, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги, МТС, совхоз ва колхозларнинг раҳбарларига қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин:

а) яқин кунлар ичида ҳамма жойда ҳар бир гектар ерга тўла равишда чигит экиш тугаллансин ҳамда ҳамма жойда чигитни 10-15 майдан кечиктирмай бир текис ундириб олиш учун зарур чоралар кўрилсин. Тупроқда нам етишмаётганлиги сабабли чигитнинг униб чиқиши кечикаётган участкаларда дарҳол чигит суви бериб, бунинг орқасидан тупроқ етилиши билан қатор ораларни ишлашга киришилсин;

б) ҳамма участкаларда кўчатларнинг талаб қилинган қалинликда бўлишини таъминлаш мақсадида кўчатлар қалинлиги юзасидан белгиланган топшириқларни далачилик бригадаларига, колхоз ва совхозларга яқин кунлар ичида етказиш, бу топшириқларни ҳар бир участканинг конкрет шароитларини ҳисобга олган ҳолда олиб бориш керак. Наманган область колхозларининг тажрибасига кўра ҳар бир қаторни текшириб чиқиш билан бир вақтда чигитни бир текис ундириб олиш ва ҳамма кўчатларни сақлаб қолишни таъминлаш мақсадида оласига экиш, кўчат қилиб ўтказиш сингари тадбирларни ва бошқа тадбирларни кўриш ташкил этилсин:

в) механизмлардан фойдаланиш ҳамда ғўза парваришида ишлайдиган колхозчилар ва совхоз ишчилари ҳақида областьларга ва Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигига берилган топшириқ тасдиқлансин;

г) белгилансинки, культиваторларни ва бошқа асбобларни ремонт қилиш, тайёрлаш ҳамда ўрнатиш шу йилнинг 10 майидан кечиктирмай тугалланиши керак.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар совети, область ва район ижроия комитетлари, область ва район партия комитетлари техникани тайёрлаш ва ундан фойдаланиш, шунингдек ишчи кучи чиқариш тўғрисидаги топшириқларни икки кун муддат ичида ҳар бир район, МТС, совхоз ва колхозга етказишлари ҳамда бу топшириқларнинг бажарилишини таъминлашлари керак;

д) ғўзани квадрат-уялаб жойлаштириш юзасидан ҳар бир колхоз ва совхоз қабул қилган планларга мувофиқ квадрат-уялаб экилган ғўзаларни биринчи марта кўндалангига культивация қилиш ва механизация билан букетировка қилиш Қашқадарё ва Сурхондарё областларида 12 майгача, Тошкент, Фарғона, Наманган, Андижон, Самарқанд ва Бухоро областларида 15 майгача, Хоразм областида ҳамда Қорақалпоғистон АССРда 20-23 майгача тугаллансин.

Букетларни ростлаб қўйишни ва ғўзаларни яганалашни Қашқадарё ва Сурхондарё областларида 15 майдан, Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРда 22-25 майдан, қолган бошқа областларда 17 майдан кечиктирмай тамомлансин;

е) узунасига биринчи марта культивация ўтказишни ва гўнгга аралаштириб минерал ўғит билан биринчи марта озиқлантиришни Қашқадарё, Сурхондарё областларида 20 майдан, Тошкент, Фарғона, Наманган, Андижон, Самарқанд ва Бухоро областларида 25 майдан, Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРда 30 майдан кечиктирмай тамомлансин. Ана шу муддатларда квадрат-уялаб жойлаштирилган букетлардаги ёввойи ўтларни қўлда ўтоқ қилиш ҳамда қаторлаб экилган ғўзаларни чопиқ қилиш тугаллансин.

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги ғўзанинг биринчи парваришини мазкур қарорда кўрсатилган муддатларда бажариш учун район, МТС, колхозларга беш кунлик топшириқлар беришлари, колхоз ва совхозларда эса бригада ва звеноларга топшириқлар белгиланиши керак.

Тўла гектарлар учун тракторчиларнинг масъулиятини ошириш, кўчатларни талаб қилинган қалинликда сақлаб қолиш ва ғўза парвариши ишларининг юқори сифатли бўлишини таъминлаш мақсадида колхоз правленияларига универсалчи-тракторчиларни бутун ғўза парвариши давомида далачилик бригадаларига биркитиб қўйиш, далачилик бригадаларида ишни ташкил этишнинг звено принципига риоя қилиш, юқори ҳосил учун курашда звеноларнинг эгасизланишига ва уларнинг масъулиятини пасайтиришга йўл қўймаслик тавсия этилсин.

Барча дала ишларининг юқори сифатли бўлишини таъминлаш ва агротехника талабларини бузувчи кишиларнинг шахсий жавобгарлигини ошириш — партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, МТС ва совхозларнинг директорлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва колхоз правленияларининг энг муҳим вазифаси ҳисоблансин.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бирқатор районларнинг маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари чигит экишни қолоқ колхозларда энг яхши муддатларда ўтказишни таъминламаганликларини алоҳида кўрсатиб ўтадилар. Бу эса ана шу колхозларнинг хўжалигини илғорлар даражасига кўтаришда қўшимча қийинчиликлар туғдиради.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарларидан қолоқ колхозларда ғўза парвариши энг яхши агротехника муддатларда ва юқори сифатли ўтказилиши учун уларга зарур бўлган ёрдамни ташкил этишни талаб қиладилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу нарсага эътиборни жалб этадиларки, пахтадан юқори ҳосил етиштириш усталарининг тажрибасини бутун чоралар билан барча колхоз ва совхозларга ёйиш ҳосилдорликни оширишнинг жуда муҳим резервидир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигидан, Совхозлар министрлигидан, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларидан ҳар гектаридан 40-50-60 центнердан ва бундан юқори ҳосил етиштириш юзасидан олинган мажбуриятларни бажаришда илғор колхоз ва совхозларга кундалик амалий ёрдам беришларини, илғорларнинг тажрибасини, уларнинг пахтадан юқори ҳосил етиштиришдаги иш усуллари ва методларини амалда кўрсатиб бериш йўли билан барча колхоз ва совхозларга ҳар тарафлама ёйишларини талаб этадилар.

Область ва район партия комитетларига колхозчилар, тракторчилар, совхоз ишчилари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб юбориш, бунинг учун ҳар бир колхоз, совхоз ва МТСнинг КПСС XX съезди қарорларидан ҳамда КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштириш ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан қишлоқ хўжалик ходимларига қарата чиқарган Мурожаатидан келиб чиқадиган вазифаларни кенг тушинтириш мажбурияти юклансин. Ғўза парваришини намунали ўтказиш учун социалистик мусобақа кенг авж олдирилсин.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз, совхоз ва МТС раҳбарларининг эътиборини дала ишларида банд бўлган колхозчилар, тракторчилар ҳамда совхоз ишчиларининг юксак унумли меҳнат қилишлари учун тегишли шароит яратиб бериш зарурлигига жалб этадилар.

5 майдан 15 майгача бўлган давр ичида социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини областлар ва районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасида ўзаро текширишдан ўтказиш зарур, ўзаро текшириш давомида камчиликларни ишчанлик билан танқид қилиб, уларни тугатишда ёрдам бериш зарур деб ҳисоблансин.

Ўзаро текшириш бригадаларининг иш натижалари бевосита, колхоз ва совхозларда эшитилиши зарур деб ҳисоблансин. Областлар ўртасидаги ўзаро текшириш якунлари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюросида ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида қараб чиқилсин.

МАТБУОТ — ПАРТИЯМИЗНИНГ ЭНГ КУЧЛИ ҒОЯВИЙ ҚУРОЛИ

„Колхоз учқуни“ газетасининг 25 йиллиги

Бугун «Колхоз учқуни» газетасининг биринчи сони чиққанига 25 йил бўлди. Газета шу вақт ичида коллектив пропагандист, коллектив агитатор ва коллектив ташкилотчилик ролини ўйнаб, хўжалик вазифаларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлашда район партия, совет ва хўжалик ташкилотларига яқиндан ёрдам бериб келди, колхоз тузумини мустаҳкамлаш, район меҳнаткашларини социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, беш йилликларни амалга ошириш учун курашга сафарбар этишда район партия ташкилотининг жанговар қуроли бўлди.

Улуғ Ватан уруши йилларида ва урушдан кейинги тинч қурилиш йилларида газета партиямиз томонидан қўйилган вазифаларни амалга ошириш учун курашнинг актив ташкилотчиси ролини ўйнади. Район меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни хўжаликнинг барча тармоқларини ривожлантириш, колхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш ва юксалтириш йўлида қилаётган фидокорона меҳнатларини кенг ёритиш газетанинг ҳар доим диққат марказида турди. Айниқса газета КПСС Марказий Комитети Пленумлари, партиямиз XX съездининг тарихий қарорларини кенг пропаганда қилиб, уларни амалга ошириш учун курашни кучайтиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Ҳозир газетанинг асосий эътибори олтинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини зўр бериб юксалтириш учун район меҳнаткашлари ўртасида социалистик мусобақани кенг ривожлантиришга қаратилган.

Газета фаолиятининг муваффақияти кенг меҳнаткашлар оммаси билан, қишлоқ мухбирлари билан алоқани мустаҳкамлашга, уларни тинмай тарбиялаб боришга боғлиқдир. Район газетаси — «Колхоз учқуни» ана шунга амал қилиб иш кўрмоқда. Газета ўнларча мухбирлардан иборат катта активга эга. Улардан ҳар куни кўплаб хат ва хабарлар олиб турилади.

Районимиз колхозларида асосан луб экинлари экилади. Кейинги йилларда бу соҳада катта муваффақиятларга эришилди. Ўтган йили район колхозлари луб экинлари тайёрлаш планини 117 процент бажардилар. Газета илғорларнинг тажрибасини оммалаштиришга катта эътибор бермоқда. Ҳар гектар ердан 90 центнердан ҳосил етиштирган Димитров номли колхоз аъзоларининг тажрибасини колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Шин Ден Дик газета саҳифасида сўзлаб берди. Ҳар гектар ердан 126 центнердан каноп етиштирган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Шин Ермолай бошлиқ бригада ва бошқа бригада ҳамда звеноларнинг иш тажрибаларини оммалаштиришга газетада кенг ўрин берилди. Газетада «Луб экинлари ҳосилини ошириш резервлари», «Илғор тажрибани ишлаб чиқаришда кенг қўлланайлик» деган рубрикалар остида системали равишда материаллар босилмоқда.

Трактор бригадасининг механиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Пай Нам Себ, 2-МТС партия бюросининг секретари Ҳабиқ Юсупов, район комсомол комитетининг секретари Юнус Тўлаганов, район партия комитетининг инструктори Тулкибой Болгабоев ва бошқа кўпгина ўртоқлар газетамизга ўз хабар ва мақолалари билан актив қатнашиб турибдилар.

Лекин «Колхоз учқуни» газетаси редакциясининг ишида ҳали жиддий камчиликлар ҳам мавжуддир. Биз газета саҳифасида партия, совет ташкилотларининг ишини етарли ёритаётганимиз йўқ. Бошланғич партия ташкилотлари, қишлоқ советларининг иши редакция ходимларининг эътиборидан кўпинча четда қолаётир. Райкомнинг МТС зонаси бўйича инструкторлик группаларининг иш фаолияти газета саҳифасида ўз ифодасини тўла топганича йўқ.

Биз ўз ишимизни КПСС XX съезди қарорлари асосида қайта ташкил қилиб, газетанинг янада мазмунли ва таъсирли бўлиши учун ҳаракат қиламиз, сиёсий ва хўжалик вазифаларининг муваффақиятли бажаралишини таъминлашда район партия, совет ва хўжалик ташкилотларига ёрдамни кучайтирамиз.

Қ. ПЕРШЕЕВ,

Қуйи Чирчиқ район «Колхоз учқуни» газетасининг редактори.

Ленин „Правда“сига

Кабинетда, иш столида
Ултиради улуғ бир инсон,
Сал энгашган—фикр банд эди
«Правда»ни ўқирди шуон.

Газетанинг ҳарбир жумласин
Диққат билан кузатар устод:
«Жуда яхши, маҳв бўлар душман,
Мамлакат ҳам бўлади обод».

Қанча-қанча план—режалар
Навбат кутар, доҳи қошида,
Янги фикр тонги қуёшдек
Балқир эди унинг бошида.

* * *

Доҳи севган «Правда»мизсан
Саҳифангда жой олур жаҳон,
Ўқиганда завқланар киши,
Ватан қалби сенда намоён.

Саҳифангда ҳар кун, ҳар соат
Барҳаётдир қадрдон Ленин,
Ойнадек акс этдирасан
Партиямиз кўрсатган йўлин.

Тўғри йўлни кўрсатиб мудом
Халқимизга қиласан хизмат,
Тинчлик учун курашчи сен ҳам
Ҳиссанг катта, сўзинг ҳақиқат.

«Правда»миз тинчлик жарчиси,
Табриклаймиз сени бу дамда,
Коммунизм ғалабасини
Ёритувчи сен-сан оламда!

М. МУҲАМАДҚУЛОВ.

Матбуот кунига бағишланган виставка

Алишер Навоий номли Давлат халқ кутубхонасида Матбуот кунига бағишлаб виставка ташкил этилди. Виставка асосан 13 бўлимдан иборат бўлиб, ҳар бир бўлим фаннинг айрим соҳаси бўйича мамлакатимизда нашр этилаётган китоб ва журналларга бағишланган. Виставкада халқ демократияси мамлакатларида вақтли матбуотнинг ривожланишини кўрсатишга ҳам катта ўрин берилган.

Виставканинг саноат, техника, қишлоқ хўжалиги, медицина соҳасида мамлакатимизда нашр этилаётган китоб ва журналларга бағишланган бўлимлари уни келиб кўраётган кишиларда катта қизиқиш ҳосил қилмоқда.

Ана шундай виставкалар шаҳардаги бошқа кутубхоналарда ҳам ташкил қилинди.

ДЕВОРИЙ ГАЗЕТА РЕДАКТОРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

Яқинда Ўрта Чирчиқ район партия комитети деворий газета редакторларининг бир кунлик семинарини ўтказди. Унда деворий газета редакторларидан ташқари бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ҳам қатнашдилар.

Семинарда сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Ўзбекистон ССР жамиятининг аъзоси ўртоқ Асқаров «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — халқимизнинг етакчи, раҳбар ва илҳомлантирувчи кучидир» деган темада лекция ўқиди. Сўнгра «Ташкентская правда» газетасининг вакили ўртоқ Харичкин «Партия XX съезди қарорлари ва маҳаллий матбуотнинг вазифалари» ҳақида доклад қилди.

Семинар қатнашчиларининг эътибори Матбуот кунини деворий газеталарнинг ишини тубдан яхшилаш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларни коммунистик жамият қурилиши вазифаларини муваффақият билан амалга ошириш учун курашга сафарбар этишда деворий газеталарнинг ролини ҳар тарафлама ошириш белгиси остида нишонлашга қаратилди.

Т. ЙЎЛДОШЕВ.

Линотипистлар

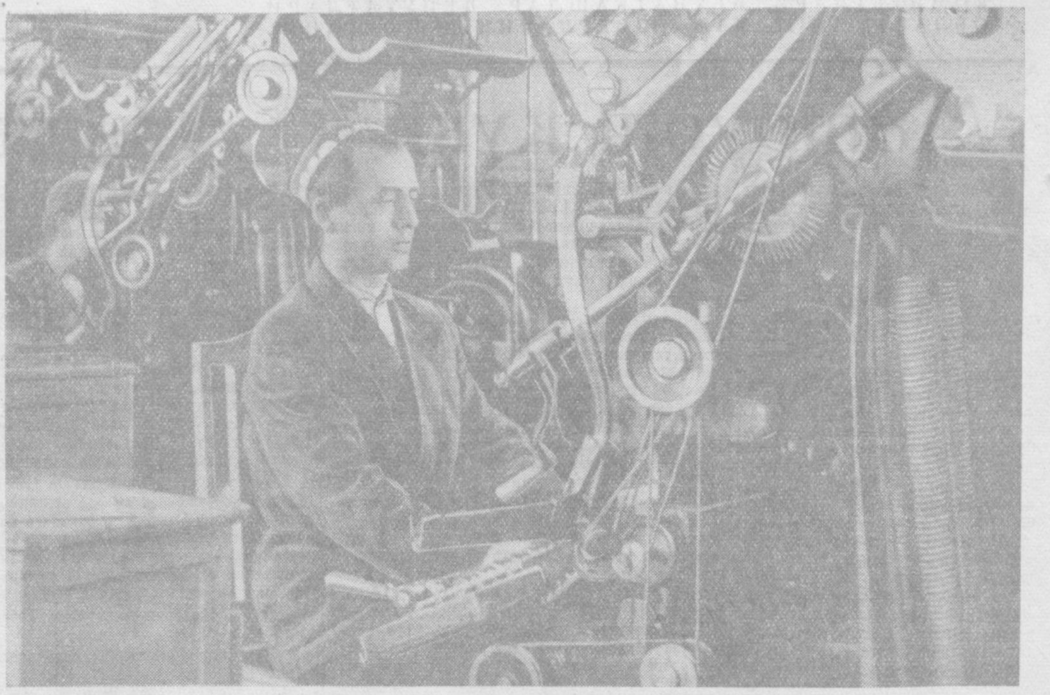

Кичик моторчалар катта машиналарни ҳаракатлантириб, майингина овоз чиқармоқда. Линотип машиналарида сатрлар тераётган ҳар бир ишчи бутун эътиборини бир жойга тўплаган. Унинг икки қўли ҳарф тугмачалари ўрнатилган тахтанинг дам у, дам бу томонига тез-тез бориб келмоқда. Ҳарфлар сўзларни, сўзлар жумлаларни сафга тизмоқда. Жумлалардан эса хабарлар, мақолалар ҳосил бўлмоқда.

Янги-янги сатрлар қуйишга ишлатиладиган металлар линотип машиналарининг ёнига ихчамгина қилиб уюб қўйилган. Машинага осилган металлдан ҳосил бўлиб турган суюқликка ҳарф қолипчалари кетма-кет етказилаётир. Жимжимадор валикларга осилган ҳарф қолипчалари ўз «хизматларини» бир сидра бажариб бўлгач, навбатдаги вазифани ўташ учун яна кассаларига қайтмоқдалар.

Линотипист терилган жумлани эритмага туширмасдан уни яна бир марта ўқиб чиқади. Жумланинг бехато терилганлигига ишонч ҳосил қилгач, яна теришга киришади. Донгдор линотипистлардан Ваҳобов, Горбатенко, Бектемирова, Малиновская сингари ўртоқлар худди шундай қиладилар, шунинг учун улар терган материаллар хатосиз бўлади. Баъзан газеталарнинг шу бугунги сонида муҳим мақола ёки хабарнинг чиқарилиши зарур бўлиб қолади. Бундай вақтда уни тажрибали, илғор линотипистларга теришга берилади. Гранка хатосиз бўлса, иш тезлашади, газета белгиланган график асосида ўз вақтида чиқарилади. Эрталаб соат 9 даёқ шаҳарнинг кўп жойларидаги киоскаларга борган киши истаган газетасини олиши мумкин. Газетанинг ўз вақтида сифатли қилиб чиқарилишида линотипистларнинг хизмати жуда каттадир.

Партия ва ҳукуматимиз совет кишилари тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. КПСС XX съезди Директиваларида белгиланган тадбирларнинг: дам олиш ва байрам олди кунларида иш соатларининг икки соат қисқартирилиши, туғиш ва ҳомиладорлик учун отпуска муддатларининг узайтирилиши ҳамда қишлоқ хўжалик, чорвачилик, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кун сайин кўпайтириш юзасидан қабул қилинаётган қарорларни кенг халқ оммасига ўз вақтида тўғри етказишда матбуот ходимлари билан бирга босмахона ишчи ва мутахассислари, биринчи галда линотипистлар катта роль ўйнайдилар. Газетанинг бехато ва сифатли чиқиши кўп жиҳатдан линотипист, метранпаж ва прессчиларга боғлиқ.

Бу соҳада «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти босмахонасининг коллективи самарали иш қилмоқда. Босмахонанинг барча цехларида ҳам газеталарнинг белгиланган графикда чиқиши ва материалларнинг бехато сифатли терилиши учун бошланган социалистик мусобақа самарали натижалар берди.

Мусобақада юқори кўрсаткичларга эришаётган линотип цехининг коллективи умум халқ байрами 1 Майни муносиб меҳнат совғалари блан кутиб олди. Байрам олди меҳнат вахтасида туриб ишлаган ҳар бир линотипист ҳам Матбуот кунини муносиб нишонлаш учун фидокорлик билан ишлади ва ўз зиммасига олган мажбуриятни ошириб бажарди.

Линотипистлар йил бошидан бери давлат планини ошириб адо этиш, маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва ортиқча харажатларни тобора камайтириш билан барча цех коллективига намуна бўлаётирлар. Бу ерда январь, февраль ва март ойлари учун белгиланган давлат плани ортиғи билан бажарилди, маҳсулот таннархини камайтириш ва машиналарнинг бир меъёрда ишлашига эришиш эвазига давлатнинг 30 минг етти юз сўмдан ортиқ маблағи тежаб қолинди. Шунингдек биринчи квартал ҳамда апрель ойи плани ҳам ошириб бажарилди ва материалнинг сифатли терилиши ҳисобига мингларча сўм маблағ тежалди.

Коллективнинг бундай юқори кўрсаткичга эришишида линотипистлар, линотипист-инструкторлар, прессчилар, метранпажлар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Линотипистлардан Неъмат Ваҳобов, Роза Бектемирова, Надя Горбатенко, Клара Малиновская, Тафиқ Абдураҳмонов, прессчи Алексей Белин ва метранпажлардан П. Игнатьев, Қ. Қодиров ўртоқлар ҳалол ва фидокорона меҳнатлари билан коллектив ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Иш ўрнини тоза ва тартибли тутиб, газеталарнинг ўз вақтида, сифатли чиқиши учун курашаётган бу илғор ишчилар Матбуот кунини ҳам юқори кўрсаткичга эришиш билан нишонладилар.

— Материални сифатли териш—бизнинг асосий мақсадимиздир, — дейдилар кекса линотипистлар. — Шу билан бирга ўз тажрибамизни ёш кадрларга қунт билан ўргатишни ҳам шарафли иш деб биламиз.

Самарали меҳнати билан донг қозонган Неъмат Ваҳобов ҳарф теришда кўп йиллик тажрибага эга бўлган линотипистлардан бири ҳисобланади. Шунинг учун у ёш линотипистларга линотип машинасининг технологиясини ва ҳарф қолиплари жойлаштирилган кассаларни қунт блан ўргатмоқда. У ёш ишчилардан ўртоқ Хўжаевага ўз касбини ўргатди. Мустақил ишлашга кўчирилган ўртоқ Хўжаева ҳозирги кунда юқори суръат билан ишламоқда. Шунингдек Надя Горбатенконинг шогирди Фая Назарова ҳам мустақил ишлаб, маҳсулотни сифатли тераётир. Ихтисосли линотипист-инструктор Тўлақ Музаффаров эса машиналарнинг бир меъёрда ишлашини таъминламоқда. Бу эса меҳнат унумдорлигининг тўхтовсиз равишда ўсишига ёрдам бераётир.

Босмахонада босилаётган барча газета ва журналларни белгиланган вақтда сифатли чиқариш мақсадида социалистик мусобақани кун сайин тобора қизитиб ишлаётган коллектив Совет матбуоти кунини муносиб нишонладилар. Улар меҳнатда қўлга киритилган ютуқлар билан қаноатланиб қолмаслик, аксинча уларни янгидан-янги ғалабалар билан мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар.

Т. УНАБОЕВ.

Суратда: тажрибали линотипист ўртоқ Ваҳобов иш устида.

В. Володин фотоси.

МАСЛАҲАТЧИМИЗ

Бизнинг давримизда газета ўқиш ҳар бир ишчи ва хизматчи учун одат тусига кириб қолган. У газетадан ўзини қизиқтирган барча масалаларга тааллуқли, ишлаб чиқаришдаги ютуқ ҳамда камчиликларни акс этдирувчи мақола ва хабарларни топа олади.

Мен комбинатда 1941 йилдан буён ишлайман. Комбинатда рус ва ўзбек тилларида кўп тиражли «Сталинчилар овози» газетаси чиқарилади.

Газета коллективимиз ўртасида катта обрўга эга. Бошқа ўртоқлар каби мен ҳам унинг ҳар бир сонини ўқиб бораман. Унда комбинат, айрим фабрика ва цехларнинг ишлаб чиқариш фаолияти тўла ёритиб борилади. Бирон фабрика ёки цехдаги камчилик ва уни келтириб чиқарган сабабларни, шунингдек янгиликларни биз ҳаммадан кўпроқ газетадан билиб оламиз.

Газетада айниқса КПСС Марказий Комитети июль Пленумидан кейин техника прогрессини ривожлантириш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, ишлаб чиқаришни ташкил этиш масалалари кенг ёритила бошланди. Газета бу соҳадаги камчиликларни дадил очиб ташламоқда. Шу билан бир қаторда қимматли маслаҳатлар ҳам бермоқда.

Илгари фабрикада меҳнат унумдорлиги ҳозиргига нисбатан бирмунча паст эди. Газетада бошқа масалалар билан бир қаторда бу соҳадаги камчиликлар ҳам танқид қилинди. Меҳнат унумдорлигини кўтариш учун урчуқларнинг оборот тезлигини ошириш ҳақида жиддий ўйлаб кўриш лозимлиги кўрсатилди. Маслаҳат жуда тўғри берилган эди.

Урчуқларнинг оборот тезлигини ошириш учун ип йигириш машинаси шкивининг конструкциясига ўзгариш киритиш талаб этилар эди. Шкив диаметри 190 миллиметрдан 208 миллиметрга кенгайтирилди ва бу билан боғлиқ бўлган бошқа технологик тадбирлар амалга оширилди. Натижада урчуқлар минутига илгариги 980 ўрнига 1100 оборот қиладиган бўлди. Меҳнат унумдорлиги бирмунча ошди. Масалан, менинг участкамда 27 йигирувчи ишлайди. Уларнинг ҳар бири ҳозир сменада нормадаги 35 ўрнига 40 килограммдан ип йигираётир.

Газета КПСС XX съезди материалларини пропаганда қилиш билан бирга коллективимизнинг КПСС XX съезди қарорларини амалга ошириш учун олиб бораётган курашини ҳам тўла акс этдирмоқда.

Т. ИСҲОҚОВ,

И. В. Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинати 1- йигирув фабрикасининг мастер ёрдамчиси.

Студентларнинг севимли газетаси

Бундан ўн йил муқаддам В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетида «Среднеазиатский университет» кўп тиражли газетасининг биринчи сони босилиб чиқди. Дастлабки икки йил мобайнида штатли ходимлар бўлмаганидан газета чиқариш билан боғлиқ бўлган барча ишларни редколлегия аъзоларининг ўзлари бажариб турдилар. Профессорлар Н. М. Мирошкина, П. А. Райкова, В. А. Бугаев, Н. В. Корженевский, Е. П. Коровин, доцентлар К. Е. Житов, В. В. Ершов, аспирант Ермекбаев ўртоқлар газетанинг биринчи актив мухбирлари бўлдилар. Газета чиқа бошлаган биринчи йили унинг саҳифаларида студентлар деярли иштирок этмас эдилар. Босиладиган материаллар асосан редколлегия аъзолари ва ўқитувчилар томонидан ёзилар, кўпинча илмий ва педагогик характерга эга бўларди.

Газетанинг студентлар ва профессор-ўқитувчилар зориқиб кутган биринчи сони «Университет бўйлаб» рубрикаси билан бошланади. Бу рубрика остида фан ва техника янгиликлари, ўқув йилига тайёргарлик, имтихон сессиясининг бориши тўғрисидаги хабарлар босилган эди. Шундан сўнг газета саҳифаларида «Физкультура ва спорт», «Кафедраларда», «Сессия кундалиги», «Сатира ва юмор» рубрикалари остида бирин-кетин сермазмун мақолалар, қизиқарли хабарлар, ўқимишли фельетонлар босилиб чиқа бошлади.

1948 йил 15 апрельдан бошлаб газетада штатли ходимлар ишлай бошлади. Унинг ўтган йиллардаги сонларини варақласангиз газетада энг актуал масалалар оперативлик билан ёритилганлигига, ғоявий-сиёсий мундарижаси анча яхшиланганлигига, тематик доираси кенгайганлигига ва актив мухбирларнинг сони кўпайганлигига ишонч ҳосил қиласиз. Д. Столяров, А. Израэль, С. Умаров, Н. Халфин, Л. Қаюмов каби ўқитувчилар ва В. Вильчек, А. Пьянов, В. Рецептор, Р. Ҳошимов каби студентлар ўз назарий мақола ва хабарлари, бадиий асарлари билан газетага мунтазам равишда қатнашиб турадилар. Газетанинг тиражи ўтган йиллар ичида 600 дан 1700 нусхага кўпайди.

Студентларнинг севимли газетаси ўз фаолияти даврида университетнинг ички ҳаётига оид ҳархил масалаларни ёритиб келмоқда. Унинг деярли ҳарбир сонида партиявий-сиёсий ишлар, университет илмий кучларининг ишлаб чиқариш билан ҳамкорлиги, физкультура ва спорт, дарс беришни ташкил қилиш каби университет ҳаётига оид турли-туман масалалари ёритилмоқда. Газета саҳифаларида эълон қилинган танқидий материаллар лекция ўқиш, семинар ва практик машғулотларни ташкил қилиш, диплом ишларини уюштириш, студентлар илмий жамияти ва илмий конференцияларни ўтказиш ҳамда имтихон сессияларидаги муҳим камчиликларни ўз вақтида тугатишга ёрдам берди. Хуллас, газета фан асосларини чуқур эгаллаган ёш мутахассис кадрлар етиштириб чиқаришда университет партия ташкилотининг жанговор ёрдамчиси бўлиб келмоқда.

Юқорида қайд этилган ютуқлар билан бирга редакция ишларида ҳали кўпгина камчиликлар ҳам бор. Студентлар орасида ўқув-тарбия ишларини уюштириш, студентларга ва ўқитувчиларга қулай маданий-маиший шароит яратиб беришда университет касаба союз ташкилоти анча яхши тадбирларни амалга оширмоқда, шу билан бирга ташкилот ўз фаолиятида камчиликларга ҳам йўл қўймоқда. Лекин университет матбуотида касаба союз ташкилотининг фаолияти қониқарли ёритилмаётир, ишдаги камчиликлар принципиаллик билан танқид қилинган юқори савиядаги материаллар кам босилади. Шунингдек аспирантура орқали илмий кадрлар тайёрлашнинг аҳволи, ёқланаётган диссертацияларнинг сифати, университетда ўқитувчилар тайёрлашга ўтилгани муносабати билан ўқув процессини педагоглаштириш, физкультура ва спорт, студентларнинг илмий ишларига баҳо бериш, ўқув программаларини муҳокама қилиш масалаларига ҳам талаб қилинган даражада эътибор берилмаётир.

Партия XX съезди Директиваларида олий ўқув юртлари олдига катта талаблар қўйилган. Шу муносабат билан дарс бериш сифатини яхшилаш, фан асосларини эгаллашда студентларга талабчанликни ошириш, айрим ўқитувчилар томонидан ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қараб, студентларнинг билимларини аниқлашда либерализмга йўл қўйиш ҳоллари, ўқитувчилар тавсия қилган адабиётларни студентларнинг бўш ўрганишлари ва меҳнат интизомини бузилишига қарши кураш темалари ҳам университет матбуотининг диққат марказида туриши керак.

Эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва камчиликларни тезда бартараф қилиш учун редакция мухбирлар коллективи сонини кўпайтириши, факультетлардаги студентлар ва ўқитувчилар билан алоқани янада мустаҳкамлаши зарур. Шу билан бирга университет партия бюроси, ректорат, комсомол ва касаба союз комитетлари ўз органлари — «Среднеазиатский университет» газетасининг жанговорлигини ошириш учун редакция ходимларига амалий ёрдам бериш ва газета ишига раҳбарлик қилишни ҳар тарафлама яхшилашлари лозим. Ана шундагина газета ўзининг коллектив агитатор ва пропагандистлик, коллектив ташкилотчилик ролини тўла бажараолади.

Ф. ҒАНИХЎЖАЕВ,

САГУ филология факультетининг 4-курс студенти.

Ўзбекистонда матбуотнинг ривожланиши

Республикамиз шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари совет кишиларининг традицион байрами — Матбуот кунини кенг нишонламоқдалар.

Тошкент, Самарқанд, Фарғона ва бошқа шаҳарларнинг саноат корхоналарида, колхозларда, совхозларда, МТСларда ва кутубхоналарда агитаторлар томонидан ўтказилаётган суҳбатлар, лекция ва докладлар большевистик «Правда» газетасининг биринчи сони чиққанига 44 йил тўлган тарихий кунга бағишланмоқда, клубларда ва маданият саройларида Матбуот кунига бағишланган виставкалар очилди, республикада матбуотнинг ривожланишини ифодаловчи фото монтажлар ташкил қилинди.

Ҳозир Ўзбекистонда рус, ўзбек, тожик, қора қалпоқ ва бошқа тилларда 224 газета ва журнал чиқарилмоқда. Китоб босиб чиқариш иши кенг ривожлантирилган. Фақат кейинги икки йил ичида 50 миллион томдан зиёд сиёсий, бадиий ва қишлоқ хўжалик адабиёти нашр этилди. Марксизм-ленинизм классикларининг асарлари оммавий тираж билан нашр этилмоқда. Республикада Совет ҳокимияти йиллари ичида В. И. Лениннинг умумий тиражи қарийб 4,5 миллион нусхадан иборат 350 дан ортиқ асари босиб чиқарилди.

Ўзбекистонда полиграфия саноати ва нашриёт ишини янада кенгайтириш юзасидан кенг иш олиб борилмоқда. Олтинчи беш йилликда газеталарнинг тиражи қарийб учдан бир баравар кўпаяди, янги босма органлари чиқа бошлайди, мукаммал техника билан жиҳозланган 38 янги босмахона фойдаланишга берилади. (ЎзТАГ).

* * *

Областимизда маҳаллий матбуот тобора кенг ривожланмоқда. Областимизнинг шаҳар ва районларида, саноат корхоналари ва олий ўқув юртларида чиқарилаётган газеталарнинг сони йил сайин ошиб бормоқда. Ҳозир областимизда умумий тиражи юз минг нусхадан ортиқ бўлган ўзбек ва рус тилларида икки область газетаси ҳамда ўзбек, рус ва қозоқ тилларида 7 шаҳар, 20 район, 22 кўп тиражли газета чиқарилмоқда.

Бундан ташқари колхоз ва совхозларда, МТС, муассаса ва мактабларда неча юзлаб деворий газеталар чиқарилади. Матбуот партиямиз қўлидаги чинакам оммавий қурол ролини ўйнамоқда.

Матбуот кунига бағишланган доклад, лекция ва суҳбатлар

Пойтахтимизнинг саноат корхоналарида, олий ўқув юртлари ва муассасаларида Матбуот куни кенг нишонланмоқда. Завод ва фабрикаларда, ўқув юртларида, муассасаларда Матбуот кунига бағишланган докладлар, лекциялар ва суҳбатлар ўтказилди, фото монтажлар ташкил қилинди, деворий газеталарнинг махсус сонлари чиқарилди.

Октябрь районидаги темир йўл машинасозлиги, Шарикоподшипник, экскаватор-ремонт заводлари, Сталин номли, Охунбобоев номли, «Қизил юлдуз» артелларида «Матбуот куни» ҳақида махсус докладлар ўқилди, «Мамлакатимизда вақтли матбуотнинг ривожланиши», «Матбуот меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда партиямиз қўлидаги жанговар қуролдир» ва бошқа темаларда лекциялар ташкил этилди. Агитаторлар ишчилар, хизматчилар, инженер-техник ходимлар ва маҳаллаларнинг меҳнаткашлари ўртасида Матбуот кунига бағишлаб суҳбатлар ўтказдилар.

Хотин-қизлар Республика маданият уйида, райондаги кутубхоналарда алоҳида фото монтажлар ташкил қилинди. Райондаги деярли барча корхона, муассаса ва мактабларда деворий газеталарнинг махсус сонлари чиқарилди.

Ғўзани ёш вақтида сифатли парвариш қилиб, унинг нормал ривожланишини таъминлайлик!

☆

Илғор универсалчилар мукофотланди

Верхне-волинск районидаги Жданов номли колхоз пахтакорлари механизаторлар билан мустаҳкам ҳамкорликда меҳнат қилиб, 510 гектар пахта майдонидаги чигитни бехато ундириб олдилар ва шу кунларда ғўза парваришини ҳар томонлама кизитиб юбордилар. Ғўза яганасини 10 майгача туғаллаш учун курашаётган колхозчилар ва механизаторлар ҳозир кўпчилик майдонларда яганалаш, букетлаш ишларини туғалладилар. Дастлабки даврда мувофиқ шароит билан таъмин этилаётган ғўзалар бўлиқ бўлиб ўсиб ривожланмоқда.

Ғўзаларни парваришлаш, айниқса 300 гектар майдонда квадрат-уялаб ўстирилаётган ғўза қатор ораларини кўндалангига культивациялаш, бегана ўтларни йўқотишда колхозчилар билан бир сафда туриб механизаторлар ҳам астойдил меҳнат қилаётирлар.

Чигит экиш даврида зўр маҳорат кўрсатган Аҳмад Абдуллаев бошлиқ трактор бригадасининг механизаторларидан А. Мўминов, У. Искандаров ва Х. Мусаев ўртоқлар ғўза парвариши даврида ҳам зўр маҳорат билан меҳнат қилаётирлар.

Яқинда бу илғор механизаторларнинг чигит экиш кампаниясида қилган ишлари якунланиб муҳокама қилинди. Натижада меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришган бу илғорлар МТС дирекцияси томонидан қимматли буюмлар билан мукофотландилар ва бригада бўйича МТС дирекцияси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғини олишга эришдилар.

А. ХЎЖАХОНОВ.

Яганалаш суръати оширилмоқда

Оққўрғон районидаги Сталин номли колхознинг Ш. Абдураҳмонов, О. Эшонқулов ва У. Мусоқов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари колхозда биринчи бўлиб барча майдонларда чигитни тўла ундириб олган эдилар. Улар ғўзаси нормал ўсаётган жойларда яганани ҳам биринчи бўлиб бошлаб, ишни кундан-кунга тезлаштирмоқдалар.

Ғўзани яганалаш ва уни парвариш қилишда ўртоқ У. Мусоқов бошлиқ бригада аъзолари, айниқса илғорликка эришмоқдалар. Бригада аъзолари ўртасида меҳнат тўғри ташкил этилган, ишловчилар учун қулай шароит яратиб берилган. Шунинг учун улар кунлик нормани ошириб бажармоқдалар. Айниқса комсомол аъзоларидан А. Жабборова, Э. Маъмурова ва Г. Оққулова ўртоқлар каби илғорлар кунлик нормани 1,5-2 баравар қилиб бажармоқдалар.

Ғўза парваришида П. Саидов, А. Юнусов каби илғор механизаторлар ҳам унумли меҳнат қилмоқдалар. Бу йил 120 гектар ерга чигитни квадрат-уялаб экиб берган ўртоқ П. Саидов ғўза қатор ораларини ишлашда меҳнат унумини анча оширишга эришмоқда.

Колхозчилар механизаторлар билан алоқани янада мустаҳкамлаб, ғўза яганасини 10 майгача туғаллаш учун курашмоқдалар.

П. ЭРГАШЕВ.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда ғўза парвариши кун сайин кучайтирилмоқда. **Суратда:** илғор тракторчи ўртоқ Д. Миртолипов 9-бригада даласида ғўзаларни механизация асосида ягана қилмоқда. Доирада ўртоқ **Д. Миртолипов.**

В. Салов фотоси.

Ғўзанинг дастлабки парвариши намунали ўтказилмоқда

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг барча қишлоқ хўжалик ходимларига қарата чиқарган Мурожаатидан ғоятда руҳланган Мирзачўл районидаги Ворошилов номли колхознинг меҳнатсевар аъзолари кўклам экиш кампаниясига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрганлари ҳолда 1120 гектар пахта майдонига чигитни янги, прогрессив усулда экиб, барча участкаларда уни бехато ундириб олдилар. Колхознинг азамат пахтакорлари чигит экишда қўлга киритилган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш мақсадида ғўзанинг дастлабки парваришини уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Бригадалараро бошланган социалистик мусобақада чигит экишни колхозда биринчи бўлиб тамомлаган ва мусобақада ғолиб чиққан ўртоқ Бердиқул Эшмуродов бошлиқ бригада аъзолари ғўза парваришига барвақт киришиб, дастлабки муваффақиятларга эришаётирлар. Улар механизаторлар билан ҳамкорликда ишлаб, 105 гектар ердаги ғўзанинг биринчи культивациясини сифатли қилиб ўтказишга эришдилар. 50 гектар ердаги ғўзалар ягана қилиниб биринчи чопиқдан чиқарилди. Биринчи парвариш сифатли ўтказилган барча участкаларда ғўзалар гуркираб ўсиб, аниқ квадратлар ҳосил қилмоқда. Бу яшил квадратларни ҳосил қилишда бригаданинг Д. Холиқова, Б. Алмаматова, К. Эрматова сингари ишчан аъзоларининг меҳнатлари мақтовга сазовордир. Улар ғанимат кунларнинг ҳар бир соатидан унумли фойдаланганлари ҳолда сидқидиллик билан меҳнат қилиб, кунлик чопиқ нормасини 1,5-2 ҳиссага етказиб адо этаётирлар.

— Бу йил, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Бердиқул Эшмурадов, — пахтакорларимизнинг аҳдлари катта. Партия ва ҳукуматимизнинг барча қишлоқ хўжалик ходимларига қилаётган чексиз ғамхўрликларига жавобан мавжуд пахта майдонимизнинг ҳар гектаридан 27 ўрнига 30 центнердан ҳосил етказиб беришга аҳд қилганмиз.

Шунингдек, колхознинг ўртоқ Тўғон Худойбердиев бошлиқ бригада аъзолари ҳам барча ишчи кучлари ва моддий техникадан тўла ва унумли фойдаланиб, ғўзанинг дастлабки парваришида жиддий муваффақиятларга эришаётирлар. Бригаданинг ҳар бир колхозчиси ғайрат билан меҳнат қилиб, ўз вазифасини сидқидиллик билан бажармоқда.

Колхоз аъзоларининг бундай муваффақиятларга эришишларида МТСнинг Х. Қорабоев, Нейман ва Бекмурзин ўртоқлар бошлиқ трактор бригада механизаторларининг ҳиссалари каттадир. Ўртоқ Қорабоев бошлиқ трактор бригадасининг ишчан универсалчиси Анорбой Алимов ўз агрегатидан тўла ва унумли фойдаланган ҳолда кунига 8-10 гектар ердаги ғўзани сифатли культивациядан чиқармоқда. Шунингдек ўртоқ Бекмурзин бошлиқ трактор бригадасининг механизатори Х. Эгамқулов ҳам астойдил меҳнат қилиб, кунлик нормани ортиғи билан адо этаётир.

Колхоз аъзолари олтинчи беш йилликнинг биринчи йили — 1956 йилда 1120 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил етиштириб, қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни ривожлантиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш учун ғайратларига-ғайрат, кучларига-куч қўшиб астойдил меҳнат қилаётирлар. Ана шу юксак вазифани шараф билан бажаришга аҳд қилган пахтакорлар ва механизаторларнинг сўзи билан иши бирдир.

В. ШОДМОНОВ,
М. АБДУРАИМОВ.

Ғўза парвариши конвейер усулида олиб борилмоқда

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг азамат пахтакорлари бу йил 1200 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил олишга аҳд қилганлар. Улар ана шу вазифани шараф билан бажариш учун курашиб, чигитни барча майдонларга янги прогрессив усулда сифатли қилиб экдилар ва чигитни тўла ундириб олишга эришдилар. Шу кунларда колхознинг барча бригада ва звеноларида ғўзаларнинг биринчи парвариши қизғин давом этаётир. Ғўзаларни парвариш қилишда культивация, чопиқ ҳамда ягана бир-бирига боғлаб ўтказилаётир. Культивация қилишда 2-МТСнинг Сон Харитон ва Бухоров ўртоқлар бошлиқ трактор бригадасининг механизаторлари ғайрат билан меҳнат қилиб, барча колхозчиларнинг ҳурматларига сазовар бўлаётирлар.

Илғор универсалчилардан М. Қорабоев, М. Шоаҳмедов ўртоқлар ҳар куни 14—18 гектар ердаги ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилаётирлар. Ҳозиргача колхознинг 300 гектардан ортиқ ери сифатли культувациядан чиқарилди. Ғўза парваришида колхознинг ўртоқ Тоғай Назаров бошлиқ бригада аъзолари олдинда бормоқдалар. Бригаданинг ўртоқ Мавқи Латипов бошлиқ звено аъзолари 32 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил топшириш учун курашиб, ҳозир ғўзаларга иккинчи марта ишлов бермоқдалар.

Колхоз аъзолари партия XX съезди қарорларига амалий ишлари билан жавоб бериш мақсадида давлат олдида олган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун меҳнат қилмоқдалар.

Н. РУСТАМОВ.

Ўзбекистон рассомларининг съезди

4 майда Тошкентдаги Адабиётчилар уйи биносида Ўзбекистон совет рассомларининг бешинчи съезди очилди. Съезднинг ишида Совет Иттифоқидаги қардош республикалардан келган меҳмонлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашмоқдалар.

Съезд Фахрий президиумига давомли қарсаклар остида КПСС Марказий Комитетининг Президиуми сайланди.

Биринчи ялпи мажлисда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари З. Р. Раҳимбобоева Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг съездга юборган табрикномасини ўқиб эшитдирди.

Ўзбекистонда тасвирий санъатнинг аҳволи ва вазифалари тўғрисида Союз правлениесининг раиси, СССР Бадиий санъат академиясининг корреспондент аъзоси, Республиканинг халқ рассоми У. Тансиқбоев доклад қилди. У Союзнинг ижодий фаолиятини анализ қилиб қайд қилиб ўтдики, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX съездининг қарорлари рассомлар, графиклар, скульпторлар ва халқ ижоди усталари ўртасида ижодий активликни янада ошириб юборди. Ҳозирги вақтда союз аъзолари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигига бағишланган 1957 йилги Бутун Иттифоқ бадиий санъат виставкасига қизғин тайёрланмоқдалар.

Докладчи кейинги вақтда республикада турли жанрда бир қанча муҳим асарлар яратилганлигини айтди. Бу асарлар орасида В. Уфимцевнинг «Олавли йиллар» ва В. Кайдаловнинг «Ҳаёт келди» деган тарихий темадаги суратлари бор. Рассомлардан Р. Аҳмедов, М. Саидов, М. Набиев, С. Мухамедов ва бошқалар янги асарларида саноатда ва колхоз далаларида ишлаётган меҳнаткашларнинг образини яратиб бердилар.

Бироқ, Москвада бўлиб ўтган ўзбек адабиёт ва санъати иккинчи декадасидан буён ўтган давр ичида ҳали ҳозирги темада бадиий жиҳатдан юксак бўлган асарлар кам яратилди. Портрет жанрида, станок графикасида, плакат, скульптура соҳасида, шунингдек монументаль фреска сураткашлиги ва амалий санъат соҳасида жиддий қолоқлик борлиги сезилмоқда. Бунинг асосий сабабларидан бири шуки, рассомлар ҳаётни етарли ўрганмаётирлар, ўз маҳоратларини ва назарий билимларини ошириш устида қониқарли ишламаётирлар.

Союз правлениеси республиканинг турли областьларида яшаб турган рассомларнинг ижодига етарли раҳбарлик қилиб турмайди. Самарқандда союзнинг бўлими, Нукус ва Фарғонада ташкилот бюролари фақат сўнгги вақтда тузилди.

Союз правлениеси ва ижодий секциялар ёшлар билан қониқарли ишламаётирлар. Тошкентда рассомлар тайёрлаб чиқарадиган иккита махсус ўқув юрти бўлишига қарамай, ҳисобот даври ичида союзга атиги бир неча киши қабул қилинди, халос.

Биринчи ялпи мажлисда делегатлар СССР Бадиий фонди Ўзбекистон бўлими правлениесининг иши ҳақидаги ҳисобот докладини ва ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини ҳам тингладилар.

Республика рассомларининг съезди ўз ишини давом этдирмоқда. (ЎзТАГ).

Янги босмахона коллективининг муваффақияти

Тошкентдаги штампель-гравер устахонаси базасида янги ташкил қилинган 5-босмахона ишчилари, инженер-техник ходимлари байрам олди социалистик мусобақасида янги ютуқларга эришдилар. Босмахона 1956 йилнинг 4 ойлик топширигини муддатидан илгари 3 ой-ю 19 кунда 111,1 процент қилиб бажарди.

Босмахона коллективи 1 Май байрамигача қўшимча равишда 67.900 сўмлик маҳсулот бериш юзасидан олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Ишчилар ва инженер-техник ходимлар олтинчи беш йилликнинг биринчи йил топширигини 5 декабргача бажариш мажбуриятини олиб, Фарғона областидаги «Коммуна» босмахона коллективини социалистик мусобақага чақирди.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Ўрта мактаб йўқлигидан...

Чўпонота — шаҳар атрофидаги аҳоли зич жойлашган, сувга сероб, хушманзарали жойлардан бири. Бу ерда кейинги йилларда катта ободончилик ишлари олиб борилди. Серқатнов Чўпонота йўлига тош терилиб, Қорасув — Чўпонота маршрути бўйлаб дизель машинаси қатнамоқда. Катта озиқ-овқат ва саноат моллари магазинлари, мактаб, медицина пунктлари, аптека, чойхона ва бошқа жамоат бинолари қишлоқнинг ҳуснига-ҳусн қўшиб турибди. Чўпонота сўнгги йилларда ёппасига электрлаштирилди.

«Узбекэнерго», «Таштсельмаш» Каганович номидаги паровоз-вагон ремонт заводлари, «Узпромсовет» ва бошқа корхона ҳамда муассасаларга қарашли 7 та пионерлар лагери, шунингдек 2, 12, 22 ва 24-болалар уйларининг соя-салқин боғлари, Таштрамнинг дам олиш уйи, Тошкент районидаги 16-етти йиллик мактаб ҳам баҳаво ва хушманзара Чўпонотада жойлашган.

Бироқ Чўпонотага яқин жойда ўрта мактаб бўлмаганлиги туфайли, 7-синфни тамомлаган ўқувчилар бу ердан 5 километр узоқликдаги 19-нчи мактаб, ёки шунчалик масофадаги шаҳар мактабларига қатнаб ўқишга мажбур бўлмоқдалар. Бунинг устига 7-синфни тамомлаганлардан ҳар йили 10-15 ўқувчи ўрта мактабда ўқишни давом эттирмасдан қолиб кетмоқда. Буларнинг кўпчилигини қиз болалар ташкил этади.

Чўпонота территориясида Тошкент районидаги 15, 16, 18, Сталин районидаги 56, 114-етти йиллик мактаблар жойлашган бўлиб, уларнинг бинолари ўрта мактаб ташкил этиш талабларига жавоб бермайди. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон ССР Олий Советига ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишларида сайловчилар ўз кандидатларига Чўпонотада янги ўрта мактаб биноси қуришда ёрдам бериш талабини қўйган эдилар. Лекин сайловчиларнинг бу наказлари ҳануз амалга оширилмаётир. Бу ҳақда Тошкент ва Сталин район раҳбарлари ҳам жиддий ўйлаб кўрмаётирлар.

Олтинчи беш йиллик юзасидан КПСС XX съезди Директиваларида мактабларнинг ўқув-материал базасини мустаҳкамлаш, шаҳар ва қишлоқларда умумий ўрта таълимни асосан амалга ошириш вазифалари қўйилган. Шу муносабат билан биз Чўпонотада янги ўрта мактаб биноси қурилишини талаб қиламиз.

Т. СОДИҚОВА,
Қаҳрамон она.

С. МУСЛИМОВА,
орденли, кекса ўқитувчи.

И. ГУСЕВ,
Пенсионер, полковник.

Б. ДЎСМАТОВ,
Сталин районидаги Чўпонота маҳалла комиссиясининг раиси.

У. РАСУЛЕВ,
Тошкент районидаги 16-мактаб илмий бўлим мудири.

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА

Бир миқдор маҳсулот етиштириш учун сарфланадиган меҳнат камайтирилмоқда

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси йигирманчи съезди қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш программасини белгилаб берди. Ҳар бир центнер маҳсулотни етиштириш учун сарфланадиган меҳнатни камайтириш билан бир вақтда ер майдонларининг ҳар юз гектари ҳисобига етиштириладиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтириш каби жуда муҳим вазифа қўйилди. Шунга биноан съезд Директиваларида колхозларда олтинчи беш йилликда меҳнат унумдорлиги икки баравар оширилиши лозим эканлиги кўрсатилган.

Қишлоқ хўжалигида планлаштиришнинг янги тартиби жорий этилиши, колхоз ва колхозчиларнинг моддий манфаатдорликлари оширилиши, уларга артель Уставига ўзгартишлар киритиш ҳуқуқи берилиши қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтириш учун курашда қишлоқ меҳнаткашларининг ижодий ташаббус кўрсатишларига кенг имконият яратиб берди.

Бу жиҳатдан Москва область, Ленин районидаги колхозлар тажрибаси эътиборга сазовор бўлаётир. Бу илғор район колхозлари ўтган йили қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришда кўпгина янги муваффақиятларга эришдилар. Қорамол, чўчқа, паррандаларни кўпайтириш плани ошириб бажарилди. Давлатга 40 минг тонна сабзавот ва картошка ҳамда кўпгина миқдорда чорвачилик маҳсулотлари топширилди ва сотилди.

Бироқ, бу район колхозларида жамоат хўжалигини ўстиришнинг барча резервлари ҳали тўла ишга солинмаган. Кўпгина колхоз раҳбарлари етиштирилаётган маҳсулотларнинг қанчага туришини ҳамда бир миқдор маҳсулот учун қанча меҳнат сарфланиши тўғрисида чуқур ўйлаб кўрмаётирлар. Демак улар артель хўжалиги экономикасини чуқур билмайдилар, меҳнат сарфи юзасидан қатъий учёт олиб бормайдилар. Бу, кўпинча хўжасизликка, меҳнат кунларининг унумсиз сарфланишига сабаб бўлмоқда. Ишларни нормалаштиришда жуда кўп хилма-хилликка йўл қўйилган.

Москва область, Ленин районидаги колхозлар тажрибасидан

Ўз-ўзидан маълумки, ишларни нормалаштиришда умумий бир андоза-қолип бўлиши мумкин эмас. Ҳар бир колхоз ўз хўжалигининг хусусиятларини ҳисобга олгани ҳолда ишларни нормалаштириши керак. Лекин бир колхозда лавлаги экинини қўл билан ўтоқ қилиш нормасини 0,06 гектар қилиб белгиланиши ва унинг 1,25 меҳнат куни билан баҳоланишини, иккинчи колхозда эса шу иш нормасини 0,15 гектар ва баҳосини 2,25 меҳнат куни қилиб, учинчи колхозда эса нормани 0,05 гектарга тушириб 1,25 меҳнат куни билан баҳоланишини қандай қилиб тўғри деб айтиш мумкин. «Большевик» колхозида ҳар гектар ердаги сабзини етиштириш учун бир бригадада 162, иккинчи бригадада 138, учинчи бригадада эса 147 меҳнат куни сарфланган.

Баъзан бундан ҳам ғалати ишларни учратамиз. Масалан, Сталин номли колхознинг бир бригадасида бодринг солинган бочкаларни қўриқлаш учун қоровул қўйишга тўғри келган. Ҳақиқатан ҳам маълум бир даврда бу бочкаларни қўриқлаш керак эди.

Лекин апрель ойигача бодрингларнинг ҳаммаси сотилиб, бочкалар бўшаб қолди. Аммо қоровулга йил охиригача меҳнат кунлари ёзилаберган. Шундай фактлар ҳам бўлганки, колхоз парниклардан 81 минг сўм даромад олгани ҳолда уларни иситишга ишлатилган кўмир учун 110 минг сўм сарфланган.

Кейинги йилларда кўпгина колхозларнинг чорвачилик фермаларига машиналар ёрдами билан сув берилади, автопоилкалар ўрнатилган, сигирлар электр ёрдами билан соғилмоқда. Ем-хашакни молларга егизиш учун тайёрлаш, гўнг чиқариш каби сермеҳнат ишлар машиналаштирилган. Демак, бир миқдор чорвачилик маҳсулоти етиштириш учун сарфланадиган меҳнат кунлари ва бошқа харажатлар камайиши керак эди. Бироқ иш шундай бўлиб чиқмади. Чорвачиликда ишлаётган кишилар сони камайиш ўрнига ортиб, 1950 йилдаги 852 ўрнига 1955 йилда 1032 кишига бориб етди. Бунинг сабаби шуки, чорвачилик фермаларида механизациянинг ўсиши ишларни нормалаштиришда акс эттирилмаётир.

Район коммунистлари артель хўжалиги экономикасини ўрганиб, унинг заиф томонларини топдилар ва колхоз ишлаб чиқаришини ташкил этишдаги катта камчиликларни бартараф қилишга колхозчиларни сафарбар этдилар. Иш район партия комитети Пленумида колхозларда меҳнат сарфини камайтириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилишдан бошланди. Бунгача район партия активининг кучи билан колхозлар экономикасини ўрганиш юзасидан катта иш ўтказилди. Райондаги энг йирик колхоз — Ленин номли колхоз иқтисодий жиҳатдан анализ қилиш учун асосий объект қилиб олинди. Натижада хўжаликда қуйидаги манзара кўзга ташланди. 1955 йилда 302 минг меҳнат куни сарфлаш планлаштирилган бўлса, ҳақиқатда 348 минг меҳнат куни сарфланган. 1949 йилдан бошлаб меҳнат кунлари сарфлашнинг йил сайин узлуксиз ошиб бораётганлиги маълум бўлди. Ҳолбуки, колхозда экин майдонлари миқдори деярли ўзгармаган, далачиликда ҳам, чорвачиликда ҳам ишларни механизациялаштириш даражаси анча ўсган.

Колхоз ишлаб чиқаришининг асосий соҳаларида механизациянинг ҳозирги даражаси билан меҳнат кунлари сарфининг мувофиқ эмаслигига сабаб нима? Хўжаликни иқтисодий жиҳатдан анализ қилиш бу номувофиқликнинг сабаби, фақат қўл меҳнатига мўлжалланган мавжуд эски иш нормалари ва айрим ишларнинг ортиқча баҳоланишидан иборат эканлигини кўрсатди. Бундан ташқари колхозда меҳнат кунларини сарфлашда қатъий учёт олиб борилмаган. Масалан, далага чиқарилган гўнг кўп деганда 200 килограмм бўлгани ҳолда ўлчанмасдан бир аравага қабул қилинган ва унга 600-800 килограмм ҳисобидан меҳнат кунлари ёзиб келинган. Натижада бригадаларнинг бирида 7 мингдан кўп меҳнат куни ортиқча сарфланган.

Район партия комитетининг пленумида айтиб берилган бу фактлар колхоз раиси, барчанинг ҳурматига сазовор бўлган Митрофан Захаров учун кутилмаган бир ҳол бўлиб қолди.

— Ҳамма иш юзасидан талабга мувофиқ ҳисоб олиб бормаганмиз, — деб иқрор бўлди ўртоқ Захаров.

Эндиликда у правлениенинг колхоз экономикасида тартиб ўрнатаётганлигини фахрланиб айтиб бераётир. Колхозчиларнинг умумий йиғилиши очилган камчиликларни анализ қилиш асосида бу йил ўтган йилга нисбатан юз минг меҳнат куни кам сарфлашга қарор қилди.

Меҳнат кунлари сарфлашда ана шундай кескин бурилиш ясаш учун иқтисодий жиҳатдан пухта ўйланган расчётлар тузилди. Биринчи навбатда иш нормалари қайта кўриб чиқилди ва нормалаштириладиган иш турлари кенгайтирилиб, 460 га етказилди. Шунга мувофиқ ишларга янги баҳолар белгиланди ва меҳнат кунларини сарфлаш юзасидан қаттиқ контроль жорий этилди. Ҳар бир далачилик бригадаси учун шахсий счёт юритилади. Бунда ҳар бир экин учун дала ишлари даврлари бўйича сарфланадиган меҳнат кунлари миқдори кўрсатиб қўйилган. Шу билан бирга фақат бригада бўйича эмас, балки алоҳида-алоҳида ҳар бир звено бўйича ҳам сарфланадиган меҳнат кунлари конкрет белгиланиб қўйилган.

Бу эса бригада ва звенонинг ҳам, колхоз правлениесининг ҳам истаган вақтда меҳнат кунларининг сарфланиши юзасидан контроллик қилишларига имкон беради. Меҳнат кунларининг ўринсиз сарфланишига бригада ва звено бошлиқлари материал жиҳатидан жавобгардирлар.

Сигирларни электр билан соғиш ҳамда фермалардаги бошқа ишларни механизациялаштириш чорвачилик ходимларининг бирмунча юқори норма белгиланган ишларни бажаришларига имкон беради. Шунинг учун илгари 10—12 сигирни боқиб, соғиб олинган ҳар юз килограмм сут учун 1,8 меҳнат куни олиб келган сигир соғувчилар эндиликда 16 сигирга қараб соғиб олинган ҳар юз килограмм сут бадалига 1,2 меҳнат куни олаётирлар.

Биринчи қарашда меҳнатга шундай баҳолар билан ҳақ тўлаш кишиларнинг моддий манфаатдорлигининг камайишига сабаб бўлаётгандай кўриниши мумкин. Лекин аслида шундай эмас. Шу йилнинг олти ойи ичида фермада ҳар бир меҳнат куни ҳисобига 30 килограммдан сут соғиб олинган. Ҳолбуки ўтган йил шу даврда фақат 22 килограммдан сут соғиб олинган эди. Агар ўтган йил сигир соғувчи 10 бош сигирга қараб, уларнинг ҳар биридан 3670 килограммдан сут соғиб олган бўлса, бу йил 16 бош сигирга қараб, уларнинг ҳар биридан 4200 килограммдан сут соғиб олади. Яна бир муҳим жойи шуки, эндиликда сигир соғувчилар қўшимча ҳақни олинган сутнинг миқдорига қараб йил охирида эмас, балки ой сайин олиб турадилар.

Меҳнат кунлари сарфлашни камайтириш тадбирларини амалга ошириш натижасида колхоз фақат чорвачиликнинг ўзидан 23 кишини, шу жумладан, 9 сигир соғувчини, ҳаммаси бўлиб колхозда 53 кишини бошқа ишга кўчириш мумкин бўлди. Колхозга хизмат қилаётган икки трактор бригадасида 8 прицепшчик, икки ёрдамчи механик қисқартирилиб, бунинг натижасида 9 минг меҳнат кунини тежаш мумкин бўлаётир.

Ҳисоблашлар шуни кўрсатдики, агар колхоз меҳнат кунлари сарфини юз мингга камайтирса қарийб бир ярим миллион сўм пулни тежайди. Бу ҳолда меҳнат кунлари қиммати тахминан икки ярим баравар ортади. Агар ўтган йили ҳар бир меҳнат кунига 4 сўмдан тақсимланган бўлса, бу йил 10 сўмгача етказиб тақсимланади.

Хўжаликни унинг экономикасини билган ҳолда бошқариш товар маҳсулотини етиштиришга ижобий таъсир этади. 1955 йил биринчи октябрдан шу йил апрель ойигача ўтган хўжалик йилининг шу давридагига нисбатан 135 минг килограмм ортиқ сут соғиб олинди. Ўтган йил 300 бош чўчқа бўрдоқи қилинган бўлса, бу йил 1000 бош чўчқа бўрдоқига боқилади. Ҳозирнинг ўзидаёқ ўтган йилдагига нисбатан 166 бош кўп чўчқа боқувдан чиқазилиб бундан 148 минг сўм даромад олинди. Товар маҳсулоти ва жамоат хўжалиги даромадининг ўсиши колхозчиларга ой сайин улар ишлаган ҳар бир меҳнат кунига 6 сўмдан аванс бериб боришга имконият яратади.

Ленин районидаги бошқа колхозларда ҳам тахминан ана шундай манзарани кўрамиз. Бу колхозларнинг ҳаммасида ҳам бир миқдор қишлоқ хўжалик маҳсулотини етиштиришга сарфланадиган меҳнатни камайтириш учун кураш кучайтирилган.

Комплекс деб аталган бригадалар ташкил этилиши алоҳида эътиборга сазовор бўлмоқда. Бу бригадалар далачилик ишлари билан бир вақтда чорвачилик билан ҳам шуғулланадилар. Илгари кичик бир фермада ҳам мудир бўлар эди. Ҳозир эса бу лавозимга барҳам берилди. Фермага раҳбарлик қилиш ишлари далачилик бригадаси бошлиқларига юкланган. Владимир Ильич номли колхозда учта комплекс бригада ташкил этилган. Бу тадбир тўғри эканлиги амалда кўрилмоқда. Сигирларни кунига икки марта соғишга кўчириш ҳам чорвачиликда меҳнат сарфини камайтиришга катта таъсир кўрсатмоқда. «Серп и молот» колхозида сигирларни икки марта соғишга ўтиш муносабати билан икки ферма мудири, 5 сигир соғувчи ва бир учетчикни бўшатишга имкон туғилди. Умуман район колхозларида ҳозиргача 239 ходимни бошқа ишга кўчириш мумкин бўлди.

Ленин районидаги колхозларда бригадаларда хўжалик ҳисоби элементлари жорий этила бошлади, бу тадбир бригада бошлиқларининг асбоблар, идишлар ва бошқа материалларни сақлаш учун моддий жавобгарлигини оширади. Масалан, илгари деҳқон хўжаликларида қоп ёки сават бир неча йиллаб ишлатилар эди. Ҳозир колхозларда эса ҳар йили юзлаб қоп ва бошқа идишлар сотиб олиш одат бўлиб қолган. Бригадаларда қатъий учёт ва материал жавобгарликнинг жорий этилиши артель мулкига хўжасизларча муносабатда бўлишга хотима беради ва кўп нарса тежалади.

Ленин район колхозлари ўз олдиларига бу йил меҳнат кунлари сарфлашни 30-40 процент камайтириш вазифасини қўйганлар. Натижада ҳар бир центнер сут учун сарфланадиган меҳнат кунлари 6 дан 4 га, бир центнер чўчқа гўшти учун сарфланадиган меҳнат кунлари 45 тадан 25 тага, 100 дона тухум олиш учун сарфланадиган меҳнат кунлари 3,5 дан 1—1,5 га туширилади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан Ленин районининг колхозчилари меҳнат кунлари сарфини камайтириш учун курашмоқдалар.

Москва ёнидаги илғор районларнинг қишлоқ меҳнаткашлари олтинчи беш йиллик планининг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш соҳасидаги топшириқларини муддатидан олдин бажаришга қатъий қарор қилганлар.

Л. ВОЛКОВ

СССР билан Албания ўртасида маданий ҳамкорлик тўғрисида Битим имзоланганлиги ҳақида

АХБОРОТ

СССР Маданият министрлиги билан Албания Халқ Республикасининг Москвадаги Элчихонаси ўртасида самимий дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар натижасида 1956 йил 3 майда Москвада Совет Иттифоқи билан Албания халқ Республикаси ўртасида маданий ҳамкорлик тўғрисида Битим имзоланди.

Бу Битимда СССР билан Албания ўртасида маданий ва илмий алоқаларни янада ҳар томонлама ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, фан, адабиёт, санъат, олий таълим, маориф, радиоэшиттириш, кинематография, матбуот, соғлиқни сақлаш, физкультура ва спорт соҳаларидаги ҳамда маданиятнинг бошқа соҳаларидаги тажрибаларни ва муваффақиятларни кенг айирбошлаш кўзда тутилади.

Бош министр Неру совет мутахассислари группасини қабул қилди

ДЕҲЛИ, 4 май (ТАСС). Кеча бош министр Неру СССР олий таълим министрининг ўринбосари С. В. Румянцев бошчилигида Ҳиндистонга келган совет мутахассислари группасини қабул қилди. Суҳбат вақтида бош министр Неру Совет Иттифоқида олий техника таълимининг ташкил қилиниши билан жуда қизиқди ва совет мутахассислари билан Бомбайда технология институти ташкил қилишга доир масалаларни муҳокама қилди. Бу институтни ташкил қилишда Совет Иттифоқи иштирок қилади.

Брюсселда пианиночиларнинг халқаро конкурси

БРЮССЕЛЬ, 3 май. (ТАСС). Кеча бу ерда давлат консерваторияси биносида пианиночиларнинг халқаро конкурси очилди. Конкурсда 22 мамлакатнинг, шу жумладан СССР, Бельгия, Франция, Болгария, Чехословакия, Венгрия, Италия, Буюк Британия, АҚШ, Япония, Бразилия, Португалия ва бошқа мамлакатларнинг пианиночилари иштирок қилмоқда.

Бельгиядан 13 пианиночи, Франция ва АҚШнинг ҳарқайсидан 12 тадан, Буюк Британиядан 6 пианиночи қатнашади. Конкурсда Совет Иттифоқидан В. Ашкенази блан Л. Берман деган ёш пианиночилар иштирок қилади.

Конкурс жюриси составида СССР халқ артисти Эмиль Гилельс ҳам бор.

Конкурсдан олдин икки давра мусобақа ўтказилади. Булар тамом бўлгач, 12 пианиночи финал конкурсига танлаб олинади. Кеча биринчи давра мусобақа бошланди. Бу мусобақа 11 майга қадар давом этади.

СССР БИЛАН МАДАНИЙ АЛОҚАЛАР ЎРНАТИШ БРИТАНИЯ КЕНГАШИ КОМИТЕТИ РАИСИ КРИСТОФЕР МЭЙХЬЮНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 3 май. (ТАСС). СССР билан маданий алоқалар ўрнатиш Британия кенгаши комитетининг раиси, парламент аъзоси лейборист Кристофер Мэйхью Londondagi бизнесменлар ташкилоти мажлисида гапириб, бундай деди: «Ҳеч шубҳасиз, Англия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар рус революциясидан кейин ўтган вақтдагига қараганда ҳозир анча яхши бўлиб турибди. Муз ёрилабошлаганини кўрсатувчи белгилар бор. Менинг фикримча, иккинчи томон билан қанчалик кўп учрашилса, музокаралар олиб борилса ва танишиб олинса ҳар иккала томон учун шу қадар кўп фойда бўлади».

АҚШ КОМПАРТИЯСИ МИЛЛИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

НЬЮ-ЙОРК, 4 май. (ТАСС). «Дейли уоркер» газетасининг хабарига қараганда, яқинда Қўшма Штатлар Коммунистик партияси Миллий комитетининг кенгайтирилган пленуми бўлган. Пленум қатнашчилари партия бош секретари Южин Деннисининг докладини маъқуллаганлар.

Докладчи партиянинг ўз программасида олдинга сурган талабларига, унинг иш натижаларига тўхталган ва партия томонидан йўл қўйилган хатоларни танқид қилган. Докладчининг айтишига қараганда, бу хатолар асосан сўл-сектантлик характерида бўлган. Курашнинг баъзи этапларида, деган Деннис, партияда америка халқининг чуқур демократик традицияларига ва унинг «ҳуқуқлар тўғрисидаги билль»нинг конституцион принципларини ҳимоя қилишга тайёр эканлигига етарли баҳо бермаслик тенденцияси пайдо бўлган.

Шу билан бирга, деган Деннис, партия 1947 йилдаёқ иккинчи жаҳон урушидан кейин юз берган янги халқаро ситуацияни ҳисобга олган ва социализмга ўтган вақтда граждан уруши ҳамма капиталистик мамлакатларда ҳам муқаррар бўлган нарса эмас деб эътироф қилган эди. Халқаро тажриба ва КПСС XX съездида берилган анализ социализмга ўтадиган кўпгина йўллар мавжуд эканлигини кўрсатди. Ҳар бир мамлакат ўз традицияларига қараб, ўзининг прогресс учун олиб бораётган кураш шароитларига ва халқ ўртасидаги катта кўпчиликнинг истагига қараб ўз йўлини бемалол топиб олабилади.

Биз, Америка коммунистлари, деган Деннис, яна таъкидлаймизки, биз куч ишлатишни ва зўравонликни тарғиб қилмаймиз. Биз гражданлар урушини муқаррар ёки мақбул бўлган нарса деб ҳисобламаймиз. Биз жорий ва туб проблемаларнинг конституцион ва демократик асосда ҳал этилишига ҳаракат қилмоқдамиз. Биз социализмга тинч ва демократик йўл билан ўтишни қўллаб қувватламоқдамиз ва ҳимоя қилмоқдамиз, шу билан бирга, бу ҳол катта ва кескин синфий курашга сабаб бўлади деб эътироф қиламиз. Биз шунга аминмизки, халқаро ва ички воқиаларнинг бориши социализмга тинч йўл билан силжиб бориш учун имкониятлар яратишга борган сари кўпроқ қулайлик қилади.

«Дейли уоркер» газетасининг хабар беришича, Миллий комитет пленумининг ишида компартиянинг штатлардаги асосий ташкилотларининг раҳбар арбобларидан 50 киши қатнашган. Пленумда компартиянинг Иллинойс штатидаги ташкилотининг секретари Клод Лайтфутнинг сайлов олди кампанияси ҳақидаги доклади ва компартия маориф масалалари бўлими раҳбари Вейсснинг КПСС XX съезди ҳақидаги доклади ҳам муҳокама қилинган.

Пленум шу йил декабрь ойида АҚШ Коммунистик партиясининг 16- съездини чақиришга қарор қилган.

ЛОНДОНДА АНГЛИЯ БИЛАН ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

ЛОНДОН, 3 май. (ТАСС). Германия Федератив Республикаси ташқи ишлар министри фон Брентано 30 апрелдан 2 майгача Лондонда Англия ҳукуматининг раҳбарлари билан музокаралар олиб борди. Музокаралар тамом бўлганидан кейин эълон қилинган ахборотда айтилишича, бу музокараларда кўпгина халқаро проблемалар, шу жумладан Яқин ва Ўрта Шарқ проблемалари кўриб чиқилган. Ахборотда «Яқинда бўлиб ўтган Англия-Совет музокаралари мамлакатлар ўртасида ишончни чинакам мустаҳкамлашни бошлаб берур» деб умид билдирилади.

Сўнгра ахборотда Англия ва Германия Федератив Республикаси ҳукуматлари Ғарб давлатларининг «мавжуд ташкилотларини сусайтириш» ниятида эмаслар, дейилган. Ахборотнинг бу қисмида, биринчи навбатда, НАТО (Шимолий Атлантик иттифоқи) кўзда тутилган бўлса керак.

Германия масаласида ахборотда «Германия парчаланган ҳолда турган пайтда, Европада чинакам хавфсизлик бўлиши мумкин эмас» дейилган. Музокараларнинг қатнашчилари «ҳар томонлама қуролсизланиш тўғрисида битим тузилишига» интиламиз деганлар, лекин шу блан бирга «қуролсизланишнинг амалга оширилиши Германиядаги ва бошқа жойлардаги ҳозирги сиёсий проблемаларнинг ҳал этилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир» деб писанда қилганлар. Ахборотнинг бу қисмида қуролсизланиш сингари халқаро проблемаларни ҳал этишни Германия масаласини муайян равишда ҳал этишга боғлиқ қилиб қўйишга интилиш сезилиб турибди.

Англия матбуотида бу тўғрида ёзилган жуда кўп шарҳларда музокаралар вақтида муҳокама қилинган низоли масалага, яъни Ғарб давлатларининг Германия Федератив Республикасида сақлаб турган қўшинлари харажатининг Ғарбий Германия ҳукумати томонидан тўланиши масаласига асосий эътибор берилмоқда. Маълумки, Париж битимларида Германия Федератив Республикаси бу харажатларни 1956 йил 5 майга қадар тўлаши лозимлиги айтилган эди. Шу муносабат билан Германия Федератив Республикаси ҳукумати ўша муддатдан кейин харажатларни тўлашни тўхтатиш ниятида эканлигини айтган эди. Бироқ, Англия ҳукумати, Англия қўшинларини сақлаб турмоқ учун Германия Федератив Республикаси шу вақтгача тўлаган маблағдан ташқари яна 50 миллион фунт стерлинг тўласин, деб талаб қилмоқда.

Бу хусусда ахборотда бундай дейилган: Англия Германиядаги НАТО қуролли кучларининг 1956-1957 йилдаги харажатларини тўлаш тўғрисидаги молия битимлари ҳақида ўз фикрини ошкора айтди. Музокараларни давом эттиришга имкон берадиган вақтинча битимлар тузилди».

Пресс Ассошиэйшн агентлиги мухбирининг хабарида айтилишича, фон Брентано кеча Лондондаги матбуот конференциясида сўзлаб, «НАТОнинг қуролли кучлари» тўғрисида тузилган муваққат битимларнинг муддатини чўзиш ҳақида бир фикрга келинмади, деб айтган ва мухбирларнинг бу ҳақда берган саволларига жавоб қайтаришдан бош тортган.

Англиядаги баъзи газеталар, Англия бу масалада Германия Федератив Республикасининг позициясидан норози бўлиб қолди, деб ёзмоқдалар.

ЦЕЙЛОН БОШ МИНИСТРИНИНГ БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 3 май (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Коломбодан хабар беради: Кеча бош министр С. Бандаранаике матбуот конференциясида баёнот бериб, Цейлон Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси билан дипломатия муносабатлари ўрнатиш ҳамда савдо-сотиқни кенгайтириш имкониятларини ўрганмоқ учун тезда бу мамлакатларга миссия юбориш ниятидадир, деди.

Бандаранаике СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиуми аъзоси Н. С. Хрущевнинг яқинда Англияга қилган сафарига тўхталиб, бу визит Буюк Британияга ва СССРга бир-бирларини яхшироқ тушуниб олиш ҳамда турли масалаларда ўз позицияларини аниқлаш имкониятини берди, деди.

СССР Олий Советининг делегацияси Бельгияга келди

БРЮССЕЛЬ, 4 май (ТАСС). СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. Т. Лацис бошчилигида СССР Олий Совети делегацияси кеча Брюссельга келди.

Москва бадиий театрининг коллективи Югославияга жўнаб кетди

Горький номидаги СССР Москва Бадиий академик театрининг коллективи 3 майда Югославия Федератив Халқ Республикасига гастрольга жўнаб кетди. Театр Югославияда Н. Погодиннинг «Кремль курантлари», Л. Толстойнинг «Маориф мевалари», А. Чеховнинг «Уч опа сингил» номли асарларини кўрсатади, шунингдек «Анна Каренина» ва «Ўлик жонлар» спектаклларидан олинган парчаларни концерт бўлимларида кўрсатади.

Театр коллективи Югославияда бир ой бўлади. Коллектив Белградда, Скопледа ва бошқа шаҳарларда бўлади.

ХАЛҚ ДЕМОКРАТИЯСИ МАМЛАКАТЛАРИДАН ҚАРДОШЛИК САЛОМИ

Меҳнаткашларнинг халқаро пролетар бирдамлиги куни Биринчи май байрами муносабати билан Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти халқ демократияси мамлакатларининг жамоат ташкилотларидан табрик телеграммалари олди. Бу телеграммаларда мамлакатимизда коммунизм қуришда, тинчлик ва халқлар дўстлиги учун курашда янги муваффақиятлар тилаб изҳор қилинган истаклар билдирилади.

Хитой-Совет дўстлиги жамиятининг телеграммасида бундай дейилади:

«...Улуғ совет халқига коммунизм қуришда астойдил янги муваффақиятлар тилаймиз.

Хитой ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ривожлансин ва мустаҳкамлансин».

Руминия-Совет дўстлиги жамиятининг аъзолари Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятига мурожаат қилиб бундай деб ёзадилар:

«...Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлашга бағишланган олижаноб фаолиятингизда сизларга янги муваффақиятлар тилаймиз. Яшасин румин ва совет халқлари ўртасидаги абадий дўстлик!».

Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти ҳамма халқ демократияси мамлакатларига Совет Иттифоқи билан дўстлик жамиятлари номига табрик телеграммалари юборди. (ЎзТАГ).

Аргентина маданият арбоблари делегацияси Тошкентга келди

Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Бутун иттифоқ жамиятининг таклифига биноан СССРда меҳмон бўлиб турган Аргентина маданият арбоблари делегацияси 4 майда Тошкентга келди. Делегация составида врачлар, ёзувчилар, юристлар, композиторлар бор.

Тошкент аэродромида Аргентина маданият арбоблари делегациясини Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятининг вакиллари, шунингдек шаҳар жамоатчилиги ва матбуот вакиллари кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

1954 ЙИЛДА ЧИҚАРИЛГАН

СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат заёми

3-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

СПРАВКА ЖАДВАЛИ

Заёмнинг бу тиражи 1956 йил 22 апрелда Гродно шаҳрида бўлиб ўтди.

Заёмнинг ҳамма разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)
160462	1—50	200	167141	1—50	500	173845	11*)	1.000
160476	13*)	1.000	167177	15*)	1.000	173939	1—50	200
160789	08*)	5.000	167210	1—50	200	174148	18*)	1.000
161122	37*)	1.000	167495	1—50	200	174161	1—50	200
161318	1—50	500	167574	1—50	200	174225	1—50	200
161416	1—50	200	167682	1—50	200	174312	1—50	200
161479	15*)	1.000	167814	1—50	200	174340	24*)	1.000
161482	1—50	200	167899	1—50	200	174512	1—50	200
161520	1—50	200	167944	17*)	5.000	174537	1—50	200
161605	28*)	1.000	167987	1—50	200	174558	1—50	200
161617	1—50	200	168182	37*)	1.000	174653	42*)	5.000
161629	1—50	200	168329	36*)	1.000	174683	1—50	200
161668	15*)	1.000	168533	1—50	200	174695	1—50	200
161735	1—50	200	168737	1—50	200	174744	1—50	200
161776	1—50	200	168788	32*)	1.000	174813	1—50	200
162102	1—50	200	169050	1—50	200	174924	1—50	200
162105	41*)	1.000	169052	1—50	200	175205	32*)	10.000
162143	1—50	200	169251	39*)	1.000	175216	1—50	200
162283	1—50	200	169270	48*)	1.000	175239	1—50	200
162517	1—50	500	169434	1—50	200	175262	1—50	200
162565	1—50	200	169997	1—50	200	175328	1—50	200
162593	1—50	500	170098	1—50	200	175398	08*)	1.000
162631	45*)	1.000	170208	1—50	200	175496	22*)	1.000
162773	27*)	1.000	170283	1—50	200	176092	1—50	200
162775	1—50	200	170328	40*)	1.000	176116	1—50	200
162804	1—50	200	170365	33*)	1.000	176314	08*)	1.000
163263	1—50	200	170499	03*)	1.000	176409	1—50	200
163312	1—50	200	170513	1—50	200	176538	1—50	200
163596	1—50	200	170631	08*)	1.000	176566	1—50	200
163607	46*)	5.000	170776	1—50	200	176639	1—50	200
163660	1—50	200	170780	1—50	200	176691	42*)	1.000
163729	37*)	1.000	170791	1—50	200	176706	1—50	200
163732	1—50	200	170806	38*)	1.000	176965	36*)	1.000
163857	1—50	200	170850	50*)	1.000	177014	47*)	1.000
163947	1—50	200	171045	1—50	200	177041	1—50	200
163968	24*)	1.000	171190	1—50	200	177149	1—50	200
164218	1—50	200	171325	1—50	200	177409	1—50	200
164756	1—50	200	171524	1—50	200	177424	1—50	200
164779	24*)	1.000	171715	1—50	200	177471	37*)	1.000
164835	1—50	500	171811	48*)	1.000	177563	30*)	1.000
165004	29*)	1.000	171843	1—50	200	177648	1—50	200
165016	50*)	1.000	171867	1—50	200	177751	1—50	200
165295	1—50	500	171938	1—50	200	178232	1—50	200
165454	1—50	500	171993	1—50	200	178263	1—50	200
165490	21*)	5.000	172256	38*)	1.000	178343	49*)	5.000
165587	1—50	200	172311	1—50	200	178396	1—50	200
165981	1—50	200	172421	1—50	200	178404	1—50	200
166072	1—50	200	172457	1—50	200	178450	1—50	500
166101	1—50	200	172620	08*)	1.000	178770	11*)	5.000
166142	1—50	200	172622	09*)	5.000	178972	21*)	1.000
166363	1—50	200	172678	1—50	500	178991	21*)	1.000
166539	1—50	200	172888	02*)	1.000	179128	08*)	1.000
166559	12*)	1.000	173004	09*)	1.000	179213	1—50	200
166578	43*)	5.000	173100	1—50	200	179325	23*)	1.000
166697	08*)	1.000	173361	23*)	5.000	179337	1—50	200
			173432	06*)	1.000			
166930	1—50	200	173558	1—50	200	179528	1—50	200
167028	1—50	500	173582	1—50	200	179708	09*)	1.000
167039	1—50	200	173770	1—50	200	179717	13*)	1.000

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 200 сўмдан ютуқ чиқди.

Ютуқлар тиражини ўтказувчи Коммиссиянинг раиси — Меҳнаткашлар депутатлари Гродно область Совети ижроия комитетининг раиси И. С. КОНОНОВИЧ.

Комиссиянинг масъул секретари Л. А. ВАСИЛЬЕВА.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ РАССОМЛАРИНИНГ V СЪЕЗДИГА

Юксак бадиий-тасвирий асарлар яратайлик

Совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялашда тасвирий санъатнинг роли каттадир. Совет кишисининг маънавий жиҳатдан ўсишига ёрдам бериш, унда умумхалқ ишига нисбатан масъулият ҳиссини уйғотиш ва ривожлантириш тасвирий санъатнинг энг муҳим вазифасидир. Буни амалга ошириш учун курашда совет рассомлари зиммасига, шу жумладан, Ўзбекистон совет рассомлари зиммасига ҳам шарафли вазифалар юкланган.

Республикамиз тасвирий санъати ўз ғоявий мазмунини бойитиш йўлидан, турмуш ҳодисаларини ҳаққоний акс эттириш йўлидан, рассомларнинг ижодий ўсиш соҳасидаги қийинчилик ва нуқсонларни тугатиб, маҳоратни ошириш йўлидан дадил қадамлар билан ривожланиб бормоқда. Республикамиз тасвирий санъати кейинги йиллар ичида катта ютуқларга эришди. Лекин бу соҳада ютуқлар билан бирга жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Республика рассомлари ўз ижодларида халқимиз томонидан санъат олдига қўйилган юксак талабларни ҳали етарли қондираолганлари йўқ. Кейинги вақтларда виставкага қўйилган ҳозирги замон темаларидаги асарлардан бир қисмигина томошабинлар диққатини ўзига жалб этди. Республика, Бутуниттифоқ миқёсида ўтказилган виставкаларда намойиш қилинган асарларнинг кўпчилиги эса томошабинларда яхши таассурот қолдиролмади.

Бадиий практика масалаларини яхшироқ билиб олиш, нимага интилиш кераклигини тушуниш, қанақа қийинчиликларни енгиш кераклигини англаш учун кейинги йилларда яратилган асарларни кўздан кечириш ва ундан ҳарбир рассом тегишли хулоса чиқариб олиши зарур.

Кейинги вақтларда яратилган тасвирий санъат асарлари ичида ишчилар синфи тўғрисида, замонамиз қаҳрамони—ижодкор совет кишиси тўғрисида бирорта асар йўқ. Ҳолбуки бу, тасвирий санъатнинг муҳим вазифаси бўлиши билан бирга социалистик реализм позициясида туриб ҳаққоний акс эттиришни талаб этаётган актуал тема ҳамдир. Замондошимиз образини тўла қонли ва ҳар тарафлама ёрқин яратмай туриб, коммунистик жамият қурилаётган совет даврини реалистик тарзда акс эттириб бўлмайди. Катта ижтимоий аҳамиятга эга бўлган ҳозирги замоннинг муҳим воқиалари ва яқин ўтмиш воқиалари ҳам ҳозиргача картиналарда ўз ифодасини топган эмас. Бу ўринда шу вақтгача халқларнинг тинчлик учун олиб бораётган курашига бағишланган бирор асарнинг яратилмаганини қайд этиб ўтиш кифоя.

Республика тасвирий санъат ходимларининг муҳим камчиликларидан бири улар ижодидаги бадиий маҳоратнинг паст савияда бўлишидир. Ҳолбуки бадиий маҳоратни ошириш—рассом ижодий фаолиятининг ҳамма даврида такомиллаштириб боришни, қунт билан ишлашни талаб этадиган процессдир. Бироқ шунга қарамай, баъзи рассомлар бунга аҳамият бермайдилар, улар кўпинча катта, актуал тема асарнинг барча камчиликларини ювиб кетади, деб бадиий маҳоратнинг аҳамиятини камситадилар ёки унга бирёқлама муносабатда бўладилар. Республиканинг баъзи кўзга кўринган рассомлари эса ўз ижодларига нисбатан талабчанликни сусайтириб юбордилар. Ана шунинг натижасида виставкага қўйилаётган полотноларнинг айримлари рассомнинг ижодий бадиий маҳорати даражасидан паст ёки ҳали тўла ишлаб тамомланмаган полотнолардир.

Масалан, В. И. Уфимцевнинг «Оловли йиллар» картинаси бу даъвомизнинг ёрқин далилидир. Картинада М. В. Фрунзе қўмондонлигидаги қизил аскарлар томонидан босмачиларнинг қуролсизлантирилиши акс эттирилган. Картинада Фрунзе образи ва биринчи планда кўрсатилган милтиқли ўзбек жангчисининг салобатли фигураси жозибали тасвирланган. Бироқ картинада ҳали анча камчиликлар бор. Бу камчилик даставвал автор фикри билан унинг бадиий маҳорати ўртасидаги бирликнинг йўқлигида кўринади. Автор ўз фикрини образли ва ҳароратли қилиб акс эттираолмаган. Картинада хиралик ва ёрқинлик ранг жиҳатидан мос эмас. Бу шуни кўрсатадики, автор картинани умумий йўналишга, ранг гармониясига йиғаолмаган. Модомики воқиа очиқ ҳаво фонида акс эттирилган экан, унинг хиралигини (яъни қорамтирлиги) ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди. Айрим кишиларнинг фигураси йўл-йўлакай эскиз сифатида тасвирланса ҳам баъзи деталлар аниқ, пластик равишда чизилмаган. Картинада воқиа содир бўлган жой атрофлари тўла кўрсатилмаган.

Рассом Н. В. Кашинанинг янги асари—«Ёрқин орзу» картинаси қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган ёшларга бағишланган. Бироқ рассом бу картинасида жиддий муваффақиятсизликка учраган. Картинада ранг масаласини нотўғри ҳал қилганлигидан келиб чиққан (осмон ва ер хира, қорамтир фонда акс эттирилган). Натижада шахслар фигураси картинада ола-була бўлиб қолган.

С. Муҳамедовнинг «Агитатор дала шийпонида» картинасидаги муҳим камчилик биринчи планда кўрсатилган уч кишининг ҳаракатсиз, суст акс эттирилишидан иборатдир. Шунинг учун картина композицияси беихтиёр фотокадрни эслатади. Бундан ташқари кишиларнинг ҳаммаси бирхил рангда тасвирланган. М. Саидовнинг «Нормасини бажармади», В. Е. Кайдаловнинг «Ҳаёт келди», Қ. Караханнинг «Нанай йўли», М. Набиевнинг «Агроном маслаҳати» сингари картиналарда ҳам юқоридаги каби камчиликлар бор.

Бундай асарларни виставкага қўйиш рассомга ҳам, томошабинга ҳам ҳечқандай фойда келтирмайди. Томошабинлар совет кишилари—саноат корхоналари ишчилари, колхоз қишлоғининг кишилари, уларнинг юксак маънавий қиёфаси, ижодий меҳнати ёрқин ва жозибали акс эттирилган асарларни, республикамизнинг букунги ҳаётида юзага келаётган жиддий процессларни ҳикоя қилувчи чуқур мазмунли полотноларни кўришни истайдилар.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигига бағишланадиган виставка ўзбек тасвирий санъати ходимлари учун жиддий синовдир. Бу виставканинг ташкил этилишига узоқ вақт қолгани йўқ. Бироқ шунга қарамай, ташкилий, ижодий ишлар етарли олиб борилмаётир. Конкрет тематик планни белгилаш, ходимларни материал тўплаш учун ижодий командировкага юбориш масаласи эътибордан четда қолмоқда.

Республика рассомлари союзи зиммасида катта ва масъулиятли вазифалар турипти. Рассомлар союзи виставка қатнашчиларига конкрет амалий ёрдам бериши керак. Бу—ёш рассомларнинг ғоявий-ижодий ўсишига ёрдам бериш, янги асарлар устида ишлаётган рассомларга ташкилий ва консультация ёрдами бериш, уларнинг активлигини ошириш, тема танлашда кўмаклашиш, уларни республиканинг турли жойларига командировкага юборишдан иборатдир. Республикамиз ҳаётидаги ишланмаган асосий темаларни акс эттиришга рассомлар диққатини жалб этиш муҳим вазифалардан биридир. Союз рассомларнинг ижодий ғоявий йўналишига доимо ғамхўрлик қилиши зарур.

Республикамиз рассомлари ижодида юз бераётган камчиликларнинг сабаби ҳам союзнинг фаолиятсизлиги натижасидир. Бироқ бу масаланинг фақат бир томонидир. Рассомларнинг ижодий фаолиятидаги камчилик аввало уларнинг ҳаёт воқиаларини чуқур билмаслик, ўз бадиий маҳоратларини ошириб бориш устида қунт блан ишламасликлари ҳам катта сабаб бўлмоқда. Ана шунинг натижасида ёш рассомлар ижодидагина эмас, балки кўзга кўринган рассомлар ижодида ҳам жиддий камчиликлар юз бериб келаётир. Бу камчилик даставвал асар композициясининг бўшлигида, тарқоқлигида кўзга ташланади. Маълумки асар композицияси тема мазмунидан, ҳаётий ситуациянинг ички тараққиётидан келиб чиқади. Шунинг учун рассом мураккаб композиция топиши, ўз фикри ва образлари, уларнинг ўзаро муносабатларининг моҳиятини чуқур англаши керак.

Хулоса қилиб айтганда, халқимиз рассомлардан эскизлар, этюдлар ёки тамомланмаган асарлар эмас, балки мукаммал, мазмунан чуқур картина, скульптура яратишни, катта ижодий меҳнатнинг самараларини кўришни истайдилар.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

ТЕАТРЛАРДА

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 5/V да **Юрак сирлари**, 6/V да кундуз **Ҳамза**, кечқурун **Гамлет**.

Ёзги бинода: 5/V да **Отелло**, 6/V да **Холисхон**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/V да кундуз **Уйқудаги гўзал**, кечқурун **Борис Годунов**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/V да **Азиз ва Санам**, 6/V да **Сурмахон**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 6/V кундуз соат 1 да **«Чайковский»** деган темада **лекция-концерт**. Лектор — **И. Акбаров**. 1-абонемент ярайди.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Эрксеварлар**.

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА» — кундуз ва кечқурун янги фин бадиий фильми **Гўзал Инкери**.

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», «УДАРНИК» — **Эрксеварлар**.

НАВОИЙ номли, «ИСКРА» — **Гўзал Инкери**.

«ХИВА» — янги немис бадиий фильми **Эрнст Тельман — ўз синфининг доҳиси** (2-серия).

Газета ва журналларга

1956 йил учун обуна қилиш давом этмоқда

ГАЗЕТАЛАР:

«Қизил Ўзбекистон»,
«Правда Востока»,
«Ўзбекистони сурх»,
«Тошкент ҳақиқати»,
«Ташкентская правда»,
«Совет Ўзбекистони маданияти»,
«Ёш ленинчи»,
«Комсомолец Узбекистана»,
«Ленин учқуни».

ЖУРНАЛЛАР:

«Ўзбекистон коммунисти»,
«Агитатор блокноти»,
«Блокнот агитатора»,
«Социалистик Ўзбекистон»,
«Муштум»,
«Ўзбекистон хотин-қизлари»,
«Пионер»,
«Шарқ юлдузи»,
«Звезда Востока»,
«Фан ҳақида суҳбатлар»,
«Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон жамиятларининг лекциялари».

Рангли фотоплакатлар серияси.

Обуна «Союзпечать» ва почта бўлимларида, ўқув юртлари, муассаса, фабрика-завод, МТС, колхоз ва совхозлардаги жамоат обуна вакиллари ҳамда почтальонлар томонидан қабул қилинади.

1956 йил 9 май кундуз соат 3 да, Тошкент давлат медицина институтининг илмий совети мажлисида (акт зали)

Х. И. Янбоева

медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Ревматизм ва септитик эндокардит касалларида юрак-томир системасининг функцияси ва организмнинг реактивлиги ҳақида баъзи маълумотлар» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

1956 йил 5 май соат 12 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Энергетика институтининг илмий совети мажлисида (Абдулла Тўқаев кўчаси, 1-уй, катта конференц-зал).

А. В. Грехов

техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Нагрузка қаршиликларини улаш йўли билан электр системаларининг динамик турғунлигини ошириш схемаларини текшириш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан Фанлар академиясининг асосий кутубхонасида танишиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Тошкентдаги

ЯНГИ БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ ЗАВОДИ

Ташкилот ва граждандарнинг чертёжлари, шунингдек заводда мавжуд бўлган ҳар хил модельлар юзасидан

бинолар учун гипсдан АРХИТЕКТУРА НАҚШЛАРИ тайёрлаш, ўрнатиш учун ЗАКАЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Ҳар қанча миқдорда черепица ҳам сотилади.

Мурожаат учун адрес: Мало-Бешагачская кўча, 106. Телефон—37-093.

Редактор ўринбосари **М. ҚОРИЕВ.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 03827. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1428.